

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 28 A

Warszawa, czwartek 27 stycznia 1938 r.

Rok XIII

Przy badaniu granatów CSAR W ir o g n i a nad laboratorium w Ville Juif

PARYŻ, 26. 1. Dziś rano w laboratorium pyrotechnicznym w Ville Juif nastąpił wybuch, wskutek którego zginęło 10 osób.

Eksplozja wydarzyła się wkrótce po godz. 10 rano. Właściwie nastąpiły dwie eksplozje w odstępie kilku minut. Wszystkie szyby w sąsiednich domach wyleciały. Ponad domem, gdzie mieściło się laboratorium przez dłuższy czas unosiły się wielkie kłęby dymu. Odgłos wybuchu słychać było w odległości kilku kilometrów.

PRZY BADANIU GRANATÓW

Eksplozja nastąpiła w chwili badania granatów znalezionych podczas rewizji, dokonanych w lokalach, należących do terrorystycznej organizacji „CSAR”. W chwili wybuchu w laboratorium znajdowało się dwóch policyjnych fotografów, kierownik laboratorium, chemik wojskowy oraz

10-ciu żołnierzy. Prawdopodobnie wszyscy zginęli. Na miejsce wypadku przybył prefekt policji i saperzy.

WIR OGNI A

PARYŻ, 26. 1. W katastrofie w Ville Juif, jak obecnie już stwierdzono, 11 osób utraciło życie. Eksplozja nastąpiła o godz. 9.45. Wybuch był tak silny, że w promieniu 2-ch km, w około laboratorium municypalnego w domach wyleciały wszystkie szyby. Żołnierze zajęci przy załadunku granatów na dwa samochody ciężarowe, byli formalnie porwani w wir ognia. Ubrania, buty, głowy, ręce poleciały we wszystkich kierunkach, spadając na znajdujące się w pobliżu drze-

wa i domy w promieniu 300 mtr.

Na miejsce katastrofy przybył minister spraw wewnętrznych, Sarraut, który kieruje osobiście dochodzeniem.

Przyczyna katastrofy dotychczas nie została wyjaśniona. Dyrektor laboratorium municypalnego twierdził, iż przenoszenie granatów do samochodów ciężarowych nie było połączone z żadnym niebezpieczeństwem. Wypadek mógł być spowodowany jedynie przez karygodną nieczułość.

Policja podpaliła dom obleganej rodziny

Wdowa Cornuel zabita na progu

PARYŻ, 26. 1. Z Lemans donoszą, iż władze bezpieczeństwa oblegające dom rodziny Cornuel, która onegdy nie chciała wpuścić komornika, mającego dokonać zajęcia za zaległość podatkową w kwocie 200 fr. przy czym zabity został przez jednego z synów wdowy Cornuel ślusarz wioskowy, a następnie podoficer żandarmerii, podpalił dom, aby zmusić obleganych do poddania się.

W pewnym momencie otworzyli się drzwi domu i wybiegł jeden z synów, kryjąc się pod osłoną nocy w pobliskim lesie, po chwili wyskoczył z płonącego domu drugi syn, usiłując również uciec. Padł jednak od kuli żandarmerii. W końcu ukazała się wdowa Cornuel, na której paliło się już ubranie. Padła ona również na progu swego domu od kuli. Za zbiegiem do lasu zarządzono pościg.

Zatarg w Ozone wileńskim

Dymisja inż. Perzanowskiego

Prof. Staniewicz szefem sektora wileńskiego

PAT donosi dnia 25 b. m. w związku z oświadczeniem poda-

nym w prasie wileńskiej obozu zjednoczenia narodowego inż. Stanisław Perzanowski został zawieszony w czynnościach przez szefa OZN.

Inżynier Perzanowski zgłosił się dn. 26 b. m. do szefa obozu zjednoczenia narodowego gen. Skwarczyńskiego składając rezygnację z zajmowanego dotychczas stanowiska. Szef zjednoczenia narodowego rezygnację przyjął, powołując tymczasowo na stanowisko przewodniczącego organizacji wiejskiej obozu zjednoczenia narodowego okręgu wileńskiego p. prof. Staniewicza.

Czerwone kierownictwo Z.N.P. wykonuje instrukcje Kominternu

Udało nam się uzyskać szereg sensacyjnych dokumentów, raz wreszcie zdzierających całkowicie maskę z czerwonego kierownictwa ZNP. Fotografie tych sensacyjnych dokumentów zamieścimy w numerze jutrzejszym, wraz z artykułem p. t. „Kierownictwo

ZNP. wykonuje instrukcje Kominternu”.

Dziś na str. 3-iej znajdują Czytelnicy rewelacje demaskujące przebieg taktyki czerwonej jaczajki w ZNP podczas wyborów na krakowski zjazd nauczycielstwa.

Byle nie wymówić

Odezwa profesorów Pol. lwowskiej

Zebrań ogólnych profesorów Politechniki lwowskiej wydało odezwę do młodzieży w której píše:

„nie możemy przemilczeć i dostatecznie napiętnować metod, jakimi pewna część młodzieży posługuje się w osiaganiu swych zamierzeń i celów. Wypadki dzidek w swych prze-

jawach, gromadnych napadów na pojedynczych studentów na terenie szkoły budzą odrazę”.

W całej odezwie nie ma wzmianki, że tu chodzi o napady na żydów. Proponujemy profesorowie Politechniki lwowskiej w odezwie swej słowa „żyd” unikają, jak mowowej zarazy.

Odroczenie procesu b. ławników magistratu

W sądzie okręgowym toczył się sensacyjny proces z gminą m. Warszawy o wypłatę emerytur byłym ławnikom Magistratu Tuchowskiego, Ilskiemu, Karolewskiemu, Piłackiemu i Kernerowi.

Po objęciu rządów przez p. Starzyńskiego powodowie zwolnieni byli ze swych stanowisk bez przyznania im praw emerytalnych. Wówczas wystąpili oni

do Sądu o uznanie, że prawa emerytalne im przysługują i winna być płacona emerytura. ?

Magistrat powództwa nie przyznaje i dowodzi, że emerytury nie należą się na mocy przepisów statutu emerytalnego uchwalonego przez komisję regulaminową Rady Miejskiej.

Proces uległ odroczeniu ze względów formalnych.

Zagadka zgonu

ś. p. Kazimierza Sołtysika

POZNAŃ, 26. 1. W ubiegłym tygodniu zmarł w Poznaniu wybitny publicysta katolicki ś. p. Kazimierz Sołtysik.

Zgon jego stwierdziła rano służąca przynosząc mu śniadanie. Wzany lekarz stwierdził śmierć Sołtysika przed pięciu godzinami i polecił przewieźć zwłoki do prosektorium, dla dokonania sekcji. Przed dokonaniem sekcji przybył do Poznania brat ś. p. Sołtysika, zawiadamiając że zmarły zostawił przed kilku laty list, w którym píše, że ma skłonności do letargu i prosi na wypadek jakiegokolwiek nagłego wypadku nie robić sekcji, gdyż może to być sen letargiczny.

Zwłoki przetrzymano przez kilka dni w prosektorium, a wreszcie mimo prób postanowiono stwierdzić przyczynę śmierci.

Tutaj zaczyna się zagadka zgonu ś. p. Sołtysika. Szczegółowa sekcja nie wykazała żadnych zmian w organizmie, które mogłyby być przyczyną śmierci. Lekkie zmiany w sercu nie mogły spowodować zgonu, a inne organy były zupełnie nieuszkodzone.

Wynik sekcji wobec faktu, że ś. p. Sołtysik przed kilku laty już uskarżał się na letarg, wywołał zrozumi-

enie poruszenie. Na temat śmierci publicysty zaczęły krążyć rozmaite pogłoski, które dotychczas nie zostały zaprzeczone.

Traktat Wersalski nie włączył, niestety do granic państwa polskiego wszystkich ziem polskich dawnego zaboru pruskiego. O ile na ziemiach polskich, które wróciły do wolnej Ojczyzny, rdza niemiecka zeszła w ciągu paru lat, o tyle polskość ziem, które tego szczęścia nie zaznały, uległa poważnemu osłabieniu.

Szereg na to złożyło się okoliczności. Przegrany plebiscyt na Mazurach i Warmii, zajęcie się społeczeństwa polskiego innymi zagadnieniami, szybki rozwój ruchu nacjonalistycznego w Niemczech, który doprowadził do powstania rządów narodowo - socjalistycznych, — oto może główne przyczyny. Polskość cofa się pod ziemię, ukrywa się w pieleszach domu rodzinnego, czeka na lepszych czasach.

Dopiero ostatnie lata przynoszą, jakby lekką nadzieję poprawy. Społeczeństwo polskie w Niemczech, przybite

100-a sesja Rady Ligi Narodów

GENEWA, 26. 1. Dziś o godz. 11 otwarta została setna sesja Rady Ligi Narodów, która zebrała się na posiedzeniu poufnym pod przewodnictwem delegata Iranu Adle. Na wstępie Rada zatwierdziła porządek dzienny bieżącej sesji. Ponadto wyznaczyła delegata Szwajcarii Udena referentem sprawy Aleksandretty. Plenarne posiedzenie Rady odbędzie się w czwartek po południu.

Stada wilków na Pomorzu

W kilku powiatach polskiego Pomorza zaczyna coraz bardziej dawać się we znaki miejscowej ludności rolniczej stada zgłodniałych wilków, wyruszających w poszukiwaniu zdobyczy przeważnie z Borów Tucholskich. Wilki muszą być wygłodniałe, gdyż rzucają się na bydło, drób i zwierzęta domowe, podchodząc pod ludzkie domostwa. W okolicach Kościerzyny stado wilków wtargnęło wieczorem do obory, zagryzając kilka sztuk bydła.

Prusy Wschodnie

tym, że pozostało poza granicami wolnego państwa, ciowali otrzymać po doznanych ciow; obserwować możemy lekkie przejawy odradzania się polskości. Odżywa ruch intelektualny, którego wyrazem jest np. książka dra Wszebo-

ra, Mazura z Prus Wschodnich, p. t. „Głos krwi i ziemi” omawiająca życie Mazurów i ich tęsknotę do Polski.

Jednocześnie w Polsce wzmacnia się zainteresowanie sprawą Polaków za granicą. Książka Melchiora Wańkowi-

czy „Na tropach Smetka” rozchodzi się w tysiącach egzemplarzy. Prasa coraz częściej pisze o sprawach Polaków w Niemczech. Sejm raz po raz, choćby podczas ostatniej dyskusji nad budżetem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, powraca do sprawy mniejszości polskiej w Niemczech. Zainteresowanie społeczeństwa polskiego losem braci, będących pod władzą Rzeszy, doda-

je im siły w codziennej walce i pracy. A praca ta i walka od bywa się w ciężkich warunkach. Ostatecznego zwycięstwa jeszcze na horyzoncie nie widać, przeciwnie, widać coraz to nowe trudności i nowe przeszkody.

Ale jedno zjawisko wzmacnia wiarę w przyszłość. Przypomnijmy je w ostatniej dyskusji na terenie sejmowym poseł Budziński. Jest nim przewaga demograficzna Polski nad Niemcami. Przyrost naturalny ludności w Polsce jest dotychczas jeszcze znacznie wyższy, niż w Niemczech. Obszary wschodnie Rzeszy niemieckiej, zamieszkałe przez ludność polską, to obszary wydłużające się, bo ludność niemiecka odpływa z tych ziem, a zwłaszcza z Prus Wschodnich do zachodnich, jako do ziem bogatszych.

Obecny rząd niemiecki podjął walkę zarówno z niskim przyrostem naturalnym ludno-

ści, jak w szczególności z wydłużaniem się obszarów Rzeszy. Jest to jednak walka niesłychanie trudna i dotychczas właściwie nikomu się jeszcze nie udało. Nie daje ona rezultatów i w Niemczech. Sama kolonizacja, jak to wskazują choćby przykłady przedwojenne, daje rezultaty tylko chwilowe i powierzchowne.

Pojedynek między Polską a Niemcami o ziemie polskie, będące dziś pod rządem niemieckim, to w znacznym stopniu pojedynki demograficzny. Jeśli Polska potrafi utrzymać przewagę przyrostu naturalnego nad Niemcami, to utrzyma ona na długie czasy przewagę nad Niemcami. Jeśli ta przewaga utrzyma się do czasu, gdy w Polsce nastąpi odrodzenie narodowe, wtedy wolno liczyć na to, że ta przewaga da się przenieść z zakresu teorii w dziedzinę praktyki politycznej.

J. K.

Skwierawski. Skwierawski przewieziony został w asyście 4-ch policjantów, skuty kajdanami.

Skwierawski. Skwierawski przewieziony został w asyście 4-ch policjantów, skuty kajdanami.

Już w dniu dzisiejszym władze sądowo - śledcze przeprowadzą pierwsze konfrontacje świadków z ohydny mordercą. Przede wszystkim zbadani będą liczni szoferzy, których Skwierawski próbował angażować na podróż do Grudziądza. M. in. zbadany będzie szofer Zaremba, który zgodził się na odbycie tego kursu, a uniknął śmierci jedynie dzięki temu, że spóźnił się na wyznaczone przez Skwierawskiego miejsce spotkania pod Gastronomią.

Dochodzenia w sprawie Skwierawskiego prowadzone będą w tempie przyspieszonym, tak, że proces jego znajdzie się na w-kandzie stołecznego Sądu Okręgowego już w pierwszych dniach kwietnia. Za mord z premedytacją grozi mu kara śmierci przez powieszenie.

Na str. 3-iej zamieszczamy obszerny opis jak ujęto Skwierawskiego we Lwowie.

Przełotne deszcze Ciepło

Przewidywany przebieg pogody w dniu 27 b. m.

Po krótkotrwałych rozporządzeniach ponownie przejdzie do typu pogody o zachmurzeniu zmiennym, miejscami przełotny deszcz. Nocą gdzieś niedługo przymroki. Dniem temperatura od 2 st. na wschodzie do 5 st. na zachodzie kraju. Wiatry: zachodnie i południowo - zachodnie.

„ABC” dla Śląska

Oddział ABC w Katowicach ul. S. Tawowa 16 — tel. 318-28.

Tasiemcowy spór O zarobki pracowników przemysłu przetwórczego na Śląsku

Jak to już wspomnieliśmy, Komisja Pojednawczo - Arbitrażowa w Chorzowie rozpatrywała sprawę podwyżki zarobków pracowników umysłowych, zatrudnionych w śląskim przemyśle przetwórczym. Przebieg sporu jest bardzo charakterystyczny i zasługuje na większą uwagę.

Od lat praktykowano na Śląsku w ten sposób, że o ile podwyższono zarobki pracowników umysłowych, zatrudnionych w ciężkim przemyśle Woj. Śląskiego, — podwyższano również o taki sam procent płace pracowników umysłowych przemysłu przetwórczego. Wprawdzie spory zarobkowe pracowników ciężkiego przemysłu opierały się stale o Komisję Pojednawczo - Arbitrażową, jednak w wypadku, gdy ta podwyższyła na przykład o 5 procent płace pracowników, pracodawcy z własnej inicjatywy podwyższyli o tyleż procent płace pracowników przemysłu przetwórczego. Praktykowano w ten sposób od szeregu lat, jednak było to jedynie luźne zobowiązanie obu stron, to też mogło ono być każdej chwili zerwane.

W tym roku doszło właśnie do tego, iż pracodawcy nie chcieli respektować praktykowanego od lat zwyczaju i domagali się skierowania sprawy do arbitrażu.

Cała sprawa skomplikowała się jeszcze o tyle, że przedstawiciele związków zawodowych powołali się na przewodniczącym katowickiej Komisji Pojednawczo - Arbitrażowej p.

inż. Kossuthem i w celach demagogicznych, skierowali spór do Komisji Pojednawczo - Arbitrażowej w Chorzowie a nie — do katowickiej Komisji Pojednawczo - Arbitrażowej w Katowicach, która rozpatrywała te sprawy stale.

Ponieważ jeszcze przed posiedzeniem pracodawcy przestali o przekaza-

nie sporu katowickiej Komisji, związkowcy stwierdzili, iż przepisy o rozpatrywaniu sporów zarobkowych twierdzą, że każdy ze sporów może być rozpatrywany przez jedną z Komisji. Po krótkiej naradzie Komisja uznała się za właściwą do rozpatrzenia tej sprawy i zapowiedziała dalszy ciąg sprawy w dniu 27 b. m.

Charakterystyczne echa rozłamu w śląskim Z. Z. Z.

W dniach 12 i 13 października u. r. odbył się w Katowicach ogólnopolski zjazd delegatów pracowników kelnerskich i pokrewnych zawodów, którzy odłączyli się od grupy ZZZ. (Moraczewskiego) i przeszli do grupy posła Fessera. (Zjednoczonych Związków Zawodowych). Na zjazd przybyło jedynie kilkudziesięciu delegatów, obradom zaś przewodniczył

p. Kaliszewski, który piastował swego czasu godność prezesa głównego Związku Zawodowego Pracowników Kelnerskich i Pokrewnych Zawodów, skąd został jednak usunięty.

Wspomnieć należy, że na zjeździe tym powzięto szereg ważnych uchwał, które przedłożono władzom administracyjnym do zatwierdzenia.

Wskutek sprzeciwu kierownictwa Związku Zawodowego Pracowników Kelnerskich ZZZ. (Grupy Moraczewskiego), sprawę rozpatrywało w tych dniach ministerstwo opieki społecznej, które nie zatwierdziło uchwał pracowników kelnerskich, należących do grupy posła Fessera. Ministerstwo stwierdziło w uzasadnieniu swym, iż jedynie Związek Pracowników Kelnerskich i Pokrewnych Zawodów (Grupy Moraczewskiego) jest zarejestrowany i upoważniony do działalności organizacyjnej.

Studium Ekonomiczne inżynierów katolików

KATOWICE, 26. 1. Dn. 25 stycznia jako w czwartym dniu wykładów „Studium Ekonomicznego w Katowicach” odbyła się prelekcja Dyr. Al. Woytkiewicza, na temat: „Współczesny kapitalizm: USA i Anglia”.

Następnym z cyklu będzie wykład Dyr. Inż. J. Iwasiewicza p. t. „Kapitałizm ZSR”.

Wykład odbędzie się w dn. 27 bm. t. j. w czwartek jak zwykle w sali Syndykatu Polskich Hut Żelaznych ul. Łompy 14.

Karty wstępu do nabycia w księgarni Mikołuskiej, ul. Mariacka oraz przy wejściu.

Kronika lwowska

POMOC BEZROBOTNYM. Celem usprawnienia pomocy dla bezrobotnych odbyła się w magistracie lwowskim konferencja naczelników, miejskich urzędów dzielnicowych i referentów bezrobocia — z przedstawicielami bezrobotnych. W

wyniku konferencji postanowiono dopuścić bezrobotnych do kontroli przy rozdawnictwie świadczeń w magazynach, sklepach, kuchniach, komitetu dla bezrobotnych.

Poza tym bezrobotni domagali się zwiększenia zasiłków pieniężnych, lecz postulaty ich nie zostały uwzględnione.

12-TU WIEZIŃCÓW USILOWAŁO ZBIEC

Z Jarosławia donoszą, że z tamtejszego aresztu sądu grodzkiego usilowało zbiec 12-tu więźniów. Więźniowie wyłamali już drzwi w swojej celi, ale w następstwie zostali w porę zatrzymani przez jednego z tym więźniem strażnika, który zaalarmował policję i w ten sposób więźniów ujęto.

20-LECIE BITWY POD BARAŃCĄ. Lwowska chorągiew Związku Halerczyków postanowiła dnia 12-go lutego obchodzić uroczystości 20-letniego rocznicy bitwy pod Barańczą i przejechała do Rosji drugiej karpackiej brygady Legionów. Program przewiduje zjazd do Lwowa Barańczyków i b. żołnierzy 2 Brygady Legionów, nabożeństwo, pochód na cmentarz Obrońców Lwowa, oraz uroczystą akademię.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

TEATRY

TEATR POLSKI: „Ożenek”.
TEATR WIELKI: „Madame Butterfly”.

KINA

ARDIA: „Pietro wyżej”.
APOLLO: „Władek”.
CORRADO: „Doktor H.”.
GLORIA: „Ogród Alicji”.
GWIAZDA: „Scylla” afrykański.

METROPOLIS: „Ostatni pociąg z obłędem miast”.
OSWIATOWE: T. C. L.: „Śmierć czyha w dżungli”.
RENAISSANCE: „Bohaterowie Morza”.

SLONCE: „Zdrójca”.
SPINKS: „Wesoły Don Juan”.
WILSONA: „Tajemnica Panny Brink”.

RESTAURACJA W OBRONIE WOLNEGO HANDLU PIWEM. Wielkie zebranie Związku Restauratorów w Poznaniu uchwaliło energiczny protest przeciwko memorialowi Sekcji Browarniczej przy Związku Fabrykantów w Poznaniu, w którym właściciele browarów (70 proc. browarów w rękach niemieckich) proszą Ministerstwo Skarbu o nie obniżanie podatku od piwa oraz wprowadzenie cen maksymalnych na piwo w sprzedaży detalicznej.

Postulaty browarów godzą w interesy nie tylko restauratorów — Polaków, którzy znajdują się w bardzo ciężkim położeniu materialnym, lecz również w interesy konsumentów piwa, którzy mogą odnieść korzyść z obniżki podatku od piwa o 3 zł. na hektolitrze. Akcja browarów nie-

Rabin fałszerz pod kluczem za fałszowanie paszportów

CHELM, 26. 1. (Kores. wł.). W Lublinie zapadł wyrok w procesie aferyzystów paszportowych. W procesie tym ujawniono, iż na czele szajki aferyzystów stał rabin i czterech żydów. Machinacje paszportowe przeprowadzali wyżsi urzędnicy samorządów w Świerżach (pow. chełmski) i Krupczkach: Antoni Majchrowski, Andrzej Stadura i Józef Stelmaszczuk, kancelista Wydziału Hipotecznego w Chełmie. Paszporty fałszowali nie żyjący już dziś, referendarz starostwa średzkiego w Chełmie, Wacław Smolikowski (popelniał samobójstwo podczas rewizji w jego domu).

Skazano: rabin Iedrys Chazzenfeld na 2 lata więzienia, Majchrowski — na 3 lata, Stelmaszczuk — 1

rok, Frost — 2 lata, Moszko Ader, Moszko Brus i Syja Fridling — po 3 lata więzienia.

Oskarżonych broniło 8 adwokatów,

zeznaowało 8 świadków. Szczególną uwagę wzbudziła „robotą” pośredników — żydów, którzy „lapani” kandydatów na wyjazd. (jk.).

Usunięcia z P. Z. P. N. żydów żądają piłkarze pomorscy

(a) W Bydgoszczy odbyło się walne zebranie Pom. Okręgu Związku Piłki Nożnej. Po wysłuchaniu sprawozdań, wybraniu nowego zarządu na porządek obrad wypłynął nagły wniosek WKS Gryf domagający się

usunięcia z PZPN graczy i sędziów niemieckiego pochodzenia. Wniosek ten został uchwalony przez aklamację i będzie postawiony na walny zjazd PZPN.

Kronika śląska

SAMOBÓJSTWO PO DEFRAUDACJI

Na linii kolejowej Sosnowiec — Szopienice rzucił się pod przejeżdżający pociąg osobowy Eryk Strokosz z Ochocja (Zielona 53), który poniósł śmierć na miejscu. Strokosz popelniał samobójstwo po defraudowaniu kilkuset złotych z kasy firmy „Zelazohurt” w Katowicach, której był pracownikiem.

CZARNA ŚMIERĆ

W czasie t. zw. obrywania węgla na jednym z filarów kopalni „Emnencja” w Katowicach — Dębnie spadły większe masy węgla, które przysypały rękawca Józefa Krysmiana, lat 32 z Katowic (Mysłowska 56). W stanie bardzo groźnym przewieziono rannego górnik do szpitala brackiego.

KRWAWY EPILOG AWANTURY

W ciągu ostatniej nocy poczuł się dobieć do mieszkanka Franciszka Kopcia z Katowic III. (Limanowskiego 1), znany awanturnik Paweł Dytko z Katowic (Bocheńskiego 19). W odpowiedzi na to właściciel mieszkania Kopce wystrzelił dwukrotnie z rewolweru, raniąc awanturnika ciężko.

Parafia

z przed 125 lat

Biskup morski ks. dr. St. W. Okoniewski, ordynariusz diecezji chełmińskiej, przywrócił z powrotem zlikwidowaną przed 125 laty przez Prusaków parafię w Bursztynowie, oraz w słynnej z historii miejscowości Słup nad rzeką Osą, gdzie Bolesław Chrobry wbił słupy graniczne. — W Słupie parafia została zlikwidowana przez Niemców w r. 1713 a miejscowość opanowali koloniści niemiecy. W obu nowych parafiach w stadium budowy są już kościoły. W Słupie kościół gotowy będzie na wiosnę.

Krzewy zielenieją w styczniu

Ze wsi w wojew. poznańskim donoszą, że w powiatach północnych — pod wpływem nagłego ocieplenia — krzewy okrywają się zielenią a drzewa puszczają pączki.

Na karę śmierci skazano żonobójcę

Przed Sądem Przysięgłych w Raciborzu, na Śląsku Opolskim, odbył się proces karny przeciwko 23-letniemu Maksymilianowi Fritschowi, który w dniu 11 października ub. r. zarząbił swą żonę

W czasie rozprawy stwierdzono, że osk. Fritsch pobrał się jeszcze ze swą żoną jako niepełnoletni, to też rodzice jego i narzeczonej sprzeciwiali się takiemu małżeństwu. Na ślub zezwolono dopiero wtedy, gdy Fritsch targnął się dwukrotnie z tego powodu na swe życie.

Przesłuchani w tej sprawie świadkowie oświadczyli również, iż powodem tragedii w rodzinie Fritschów była pewna młoda kobieta, którą poznał Fritsch już po swym ślubie.

Sąd skazał osk. Fritscha na karę śmierci i utratę praw obywatelskich i honorowych na zawsze.

Zaprenumerować ABC

można OSOBISTIE lub LISTOWNIE w kantorze przy ulicy Al. Jerolimskiej 3-a i p. lokal 10, albo TELEFONICZNIE — tel. 8-18-33

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw w Zakopanem

GON. 1. Dyst. 2600 m. Nagr. 600 zł. Ploty. 1) Cydonia, chł. Szarata, 2) Land Lady (8). Bez miejsc: Iskra (75,5), Admonia (58), wyc. Pami. Garde a Toi, wygr. w 3 min. 21 sek. dowolnie o 3 dl. Tot. 13,5, franc. 5,50 i 5 zł. W Zakopanem: 8, 5 i 5 zł.

GON. 2. Dyst. 1600 m. Nagr. 400 zł. Tesknota, j. Kłoszewski, 2) Ewka (11,5). Bez miejsc: Kram (94), Arkadia (23,5). Wygr. w 2 min. 5 s. o pół długości. Tot. 11, franc. 6 i 6 zł. W Zakopanem: 27, 6,5 i 6 zł.

GON. 3. Dyst. 3600 m. Nagr. 500 zł. Przeszkody. 1) Hassan Bey, j.

Kurowski, 2) Gravelotte (25,4). Bez miejsca: Prut (32), Ogarek (16,5), Czarka (36,5). Wyc. Fosgen. Wygr. w 4 min. 55 s. łatwo o 1 dl. Tot. 10, franc. 8 i 14,5 zł. W Zakopanem: 14,5, 7 i 7 zł.

GON. 4. Dyst. 1600 m. Nagr. 600 zł. 1) Jasna, chł. Szarata, 2) Janczarka (9), bez miejsca: Olimp (38), Cezarewicz (18,5), Orfeusz (96), Komar (93,5). Wyc. Night Breeze. Wygr. w 2 min. 6 s. w zaciętej walce o pół dług. Tot. 51,5 zł. franc. 11 i 7 zł. W Zakopanem: 84, 29 i 9,5 zł.

GON. 5. Dyst. 2600 m. Nagr. 400 zł. Ploty. 1) Last Night, j. Głowac-

ki, 2) Gare a Toi (36,5), 3) Emir (47,5), bez miejsca: Jog (153,5), Dumka (102,5), Homer (193,5), Ircha (42,5), wyc. Ogarek. Wygr. w 3 min. 29 s. łatwo o jedną dług. Tot. 6,50, franc. 5,50, 5,5 i 16,50. W Zakopanem: 7, 5, 5,5 i 5 zł.

GON. 6. Dyst. 2000 m. Nagr. 500 zł. 1) Esdras, j. Biesiadziński, 2) Babinec (29,5), bez miejsca: Night Breeze (32,5), Norma (17), Magnes (29), Jasiek (15), wyc. Bagheretta, Pan Benet, Cydonia. Wygr. w 2 min. 25 s. pewnie o pół długości. Tot. 69, franc. 21 i 20 zł. W Zakopanem: 85,5 franc. 15 i 8,5 zł.

Sukces naszych faworytów

Warszawa mimo wszystko pasjonuje się wysiłkami w Zakopanem, czego dowodem są zwiększone obroty w miejskich kasach totalizatora. W pierwszym dniu obrotu totalizatora wyniosły 47 tysięcy, wieczór zaś przekroczyły 50 tysięcy złotych.

Faworyci nasi nie zawodzą. W pierwszych pięciu gonitwach piątne

miejsca zajęli konie przez nas typowane. Dość dużą wypłatę przyniosła swym zwolennikom typowana przez nas na trzecim miejscu klacz Jasna, za którą płacono 51,5 za 5 zł.

W ostatniej gonitwie przybył zupełnie nieliczony Esdras, za którego płacono 69 zł za 5.

najkorzystniej nabyć można w firmie W. KUCHARSKA, N-Świat 16 róg Al. 3-go Maja — Firma czyniła od 903 roku

Kronika pomorska

KINA W BYDGOSZCZY
APOLLO: „Książętko”.
KRISTAL: „Dziewczę z temperamentem”.

KAPITOL: „Bohaterowie morza”.
MARYSIENKA: „Książę X”.
BAŁTYK: „Obrona Częstochowy”.
„Rapsodia Bałtyku”.

TEATR MIEJSKI W BYDGOSZCZY
„Ormianin z Beyrutu”.
NAGRODA LITERACKA MIASTA BYDGOSZCZY

(a) W najbliższym czasie w Bydgoszczy ma nastąpić przyznanie nagrody literackiej dla jednego z działających w Bydgoszczy literatów. Biorąc pod uwagę ostatni okres czasu nagroda ta zostanie niewątpliwie podzielona między prof. Mariana Turwid i Alfreda Kowalkowskiego.

PODPISANIE UMOWY ZBIOROWEJ
W Bydgoszczy została wreszcie podpisana umowa zbiorowa między Zarządem Miejskim miasta Bydgoszczy a robotnikami miejskimi. Nowa umowa normuje sprawę renty po

zwolnieniu. Robotnicy miejscy nie są jednakże zadowoleni z taryfy i w najbliższym czasie zamierzają czynić dalsze starania o podwyżkę.

ZASTRZELONY

PODCZAS KRADZIEŻY WĘGLA
(a) Grupa bezrobotnych wtańczyła na wagony kolejowe pociągu węglowego, zdążającego nową magistralą do Gdyni. Strażnik kolejowy znajdujący się w pociągu oddał strzał z karabinu. Kula trafiła w pierś 16-letniego syna bezrobotnego Mieczysława Powęzkowskiego, zamieszkałego w Bydgoszczy w barakach Dworknickiego nr. 6. Młodzieniec ciężko ranny dowiózł się do lasu gdańskiego i tam zmarł.

ZAZALENIE NA POSTĘPOWANIE ZARZĄDU MIEJSKIEGO
(a) Bezrobotni w Bydgoszczy zamierzają wysłać do Wojewody Poznańskiego zażalenie na postępowanie Zarządu Miejskiego, który ich zdaniem nie przychodzi bezrobotnym z pomocą. W tym celu przystąpiono do zbierania podpisów pod zażaleniem.

Kronika lubelska

ODDZIAŁ PKO W LUBLINIE?

(JK) Powstał projekt otwarcia w Lublinie oddziału PKO. W sprawie tej Izba Rzemieślnicza wydała opinię przychylną. Istnieje bowiem w Lublinie agencja PKO nie mogą należycie ogarnąć swym działaniem terenu.

OGŁOSZENIA DROBNE

MEBLE

MEBLE Firma chrześcijańska „Ciezkowski” Nowy Świat 39. Duży wybór nowoczesnych mebli gotówką — ratami. Sztuki pojedyncze.

MEBLE firma chrześcijańska „Ciezkowski”. Plac Trzeb Krzyż 12 po leca duży wybór nowoczesnych mebli. Warunki dogodne. Sztuki pojedyncze.

MEBLE poleca nowo utworzona firma Stanisław Wy. 20 cowski Nowy Świat Nr. 45. Warunki dogodne.

MEBLE gotowe i na zamówienia własnego wyrobu poleca Chrześcijańska Wytwórnia Karyłowski i Gorgas, ul. Świętokrzyska 2.

TAPCZANY higieniczne tapicerowane, fotele klubowe wyrób własny poleca H. Bielawski, Zielna 17. front.

KUPNO, SPRZEDAŻ

Maszynty do pisania Torpedo podróżne Thales, duży wybór maszyn biurowych, arytymetry szyn okazjonalnych Sprzedaż — Kupno — Remonty. Maczunder, Marszałkowska 83 tel. 700-05.

RÓŻNE

A.A. C. chrześcijańska firma. Gardeminię białą, zamieniam na pierwszorzędną bielską materiał Bialecki; telefon 339-02.

Karnawale artykuły tylko u Małanowskiego, Królewska 37, Marszałkowska 98, Bracka 22, Alberta 10.

Spis zapowiedzi Nr. 12/38.

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że: 1) rolnik Franciszek Urban, stanu wolnego zamieszkały w Wielowie, przedtem w Warszawie Batoryjka 7, syn rolnika Franciszka Urbana zmarłego i ostatnio zamieszkałego w Ołoboku i tegoż małżonki Marianny z domu Mrula zamieszkałej w Ołoboku pow. Ostrów Wlkp. 2) Stanisława Jarosik, stanu wolnego, zamieszkała w Wielowie, córka rolnika Ignacego Jarosika i tegoż małżonki Franciszki z domu Bugaj zamieszkałych w Wielowie pow. Ostrów Wlkp. chcą zawrzeć związek małżeński.

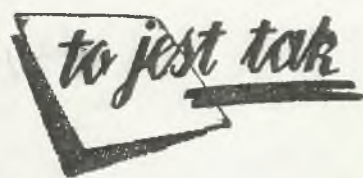
Obwieszczenie zapowiedzi nastąpiło w Zarządzie Gminnym Sieroszewice w gromadzie Wielowie i w prasie warszawskiej.

Sieroszewice, dnia 22 stycznia 1938 roku.

Urząd stanu cywilnego w zastępstwie

(BARANEK).

NALEŻY STWORZYĆ FUNDUSZ PROPAGANDOWY KUPIECTWA

Akcja propagandowa kupiectwa polskiego, prowadzona przez organizacje społeczne, stale wzrasta, a wyniki jej są coraz bardziej widoczne.

Stosunkowo najslabiej akcja rozwija się w Warszawie, mimo intensywności działalności Związku Polskiego i organizacji kupieckich. Przyczyn tego stanu jest wiele. Jak w Warszawie, trudno jest dotrzeć z propagandą do wszystkich. Także samo wpływanie żydowskie są może stosunkowo najmocniejsze i skutecznie przeciwdziałają wszelkiej akcji antyżydowskiej. Poza tym brak odpowiednich środków finansowych wpływa na to, że akcja propagandowa nie jest tak mocna, ciągła i intensywna, jak być powinna.

Za najpilniejszą więc sprawę w obecnej chwili uważa należy stworzenie przez kupiectwo polskie specjalnego funduszu propagandowego najlepiej przy Związku Polskim, na wzór stworzonego przed 3-ma laty przez Stow. Kupców Pol. t. zw. funduszu wyborczego na przeprowadzenie do Sejmu kandydata kupieckiego. O ile celowość tamtego funduszu jest wątpliwa, o tyle stworzenie funduszu propagandowego jest sprawą całkowicie uzasadnioną i bardzo pilną.

Związek Polski współpracujący m. in. z organizacjami kupieckimi, otrzymawszy wydatniejszą pomoc finansową, będzie mógł wzmocnić i rozszerzyć akcję odżydzenia życia gospodarczego Polski.

Skwierawski aresztowany we Lwowie Dramatyczny pościg za mordercą

Aresztowanie współników zbrodni

LWÓW, 26. 1. Morderca szofera Szlendaka, Władysław Skwierawski aresztowany został we wtorek we Lwowie.

KUPNO RADIOAPARATU

Aresztowanie warszawskiego „Waidemanna” nastąpiło w niezwyczajnych okolicznościach. Skwierawski przybył do Lwowa w poniedziałek i wynajął sobie mieszkanie przy ul. Brajerowskiej u pewnej majorowej. We wtorek rano Skwierawski udał się do sklepu radioaparatów przy ul. Legionów i chciał kupić jeden z odbiorników za cenę 600 zł., oczywiście na raty. Morderca pragnął prawdopodobnie sprzedać później odbiornik za gotówkę, aby w ten sposób zaopatrzyć się w pieniądze.

PODKOMISARZ POLICJI

W sklepie radioodbiorników Skwierawski przedstawił się za

podkomisarza policji i twierdził, że otrzymuje 900 zł. miesięcznej pensji. Właściciel sklepu osobiście odniósł mu aparat do mieszkania i zażądał wówczas przedstawienia legitymacji służbowej. Skwierawski bez wahania odrzekł, że legitymacji podkomisarza nie może mu okazać, gdyż w myśl okólnika M. S. Wewn. funkcjonariuszom P. P. nie wolno kupować na raty. Przedstawił natomiast inną legitymację, w której w rubryce zawód wpisane było „radiotelegrafista”.

Tajemnicza historia z legitymacją wywołała podejrzenia kupca. Popsuł on umyślnie aparat i oświadczył Skwierawskiemu, że zabierze go na godzinę do sklepu, a po naprawieniu natychmiast odeśle. Po wyjściu od Skwierawskiego właściciel sklepu udał się do komisariatu P. P. i tam zameldował o swoim kliencie. Zaalarmowana w ten sposób policja rozpoczęła natychmiast pościg.

Po przybyciu na ulicę Brajerowską, okazało się, że morderca znikł. Na ślad jego natrafiono dopiero w hotelu „Polonia” przy ul. Rzeźniczej.

BUTY ZGUBIŁY ZBRODNIARZA

Tutaj jednak również na 5 minut przed przybyciem policji Skwierawski zdołał uciec. W pokoju jego w hotelu znaleziono jedynie zapomniane przez niego buty. Przypuszczając, że morderca nie będzie chciał zostawić żadnych śladów po sobie i wróci po zapomniane obuwie, policja dyskretnie obserwowała hotel.

Przypuszczenia te sprawdziły się. Niebawem przed hotel zjechała taksówka, z której wysiadł Skwierawski, usiłując chyłkiem przemknąć się do swego pokoju. Zanim zbrodniarz zorientował się, w hallu otoczyło go kilku policjantów, nakładając mu kajdanki. Natychmiast po aresztowaniu zbrodniarza odstawiono do wydziału śledczego. Jak się okazało Skwierawski wiedział już, że policja jest na jego śladzie i po ucieczce z „Polonii” jeździł taksówkami po mieście, aby zmylić ślady.

Po kilkudniowej ucieczce przed policją, Skwierawski był całkowicie wyczerpany fizycznie i złamany psychicznie. Podczas wstępnych badań zdołał wykrusić za ledwie kilka nieartykułowanych dźwięków. Przy mordercy znaleziono bilety wizytowe na nazwisko Tadeusza Domańskiego, podkomisarza policji i Władysława Skwierawskiego, również podko-

misarza P. P. Skwierawski przewieziony będzie do Warszawy.

ZAMORDOWAŁ ABY ZDOBYĆ SAMOCHÓD

Powodem zbrodni Skwierawskiego była obłąkańcza żądza zdobycia własnego samochodu. Już raz na Pomorzu Skwierawski karany był za kradzież motocykla jednemu z wojskowych. Teraz pragnął zdobyć samochód. Auto miało służyć do nowych zbrodni, które pragnął dokonać w porozumieniu z innymi osobami.

Po zamordowaniu szofera Skwierawski przyjechał zrabowaną taksówką do swego znajomego przy ul. Kwiatowej w Mokotowie. Tutaj zamalowano boczne numery taksówki, zmieniono numery rejestracyjne i usunięto licznik.

Po przełamaniu taksówki, Skwierawski zostawił ją na noc na podwórzu domu przy ul. Al. Niepodległości 159, w którym mieszkał. Morderca posunął się nawet do tego, że polecił dwu pomocnikom dozorcę wyczyszczyć. Obaj chłopcy nie zwrócili uwagi na plamy krwi, znajdujące się wewnątrz wozu, myśląc, że to „farba”, gdyż samochód był wewnętrznie pomalowany na kolor czerwony.

ARESztOWANIE WSPÓLNİKÓW

Równocześnie z aresztowaniem Skwierawskiego, aresztowano jego współnika na ul. Kwiatowej w Warszawie oraz brata jego w Bydgoszczy, który przesłał list do właściciela taksówki, na której jeździł zamordowany Szlendak.

Znaleziono również ubranie zamordowanego Szlendaka. Zakrwawioną czapkę jego oraz szalik znaleziono w ogrodzie posesji przy ul. Prużańskiej 4. Inne części ubrania Szlendaka znaleziono na niezabudowanych placach ciągnących się na Mokotowie między ulicami Prużańską i Kwiatową. Niemal całe ubranie było pyłkoto zakopane. Na ziemi leżała tylko jaegerowska koszulka, a pod płotem walały się strzępy notesu Szlendaka.

Zjazd pomorski Str. Pracy

Kongres Str. Pracy z terenu woj. pomorskiego został wyznaczony na dzień 6 lutego r.b. Przemawiać będą m. in. generał Haller, prezes Popiel, b. prezydent Poznania Ratajski, prezes zarz. g. Zw. Rob. Rolnych ZZZP, Leśniewski oraz w razie przyjazdu b. Prezydent Wojciechowski.

Uwaga dla Pań

Najwięcej zadowolona Wytwornej Pani daje matowy Krem Ogórkowy Nr. 268 niezastąpiony pod puder i szminkę Wyrobu Labor. Kosmet. Fr. Marynowskiego. i Ski w Warszawie

Inni ludzie, ta sama polityka Kulisy wyborów w Z. N. P.

Wkrótce, bo 2 lutego odbędzie się w Krakowie walny zjazd Związku Nauczycielskiego Polskiego. Na zjazd ten wyjedzie prawdopodobnie 1108 delegatów wybranych ostatnio w poszczególnych ogniskach. Obrady zagai ku-rator p. Maciszewski, po tym nastąpi wybór przewodniczącego. Jak wiadomo głównym punk-

tem obrad będą wybory Zarządu Głównego i wybór prezesa. W kolach t. zw. „Kolankowców” panuje przekonanie, że na zjeździe uzyskają większość zwolennicy rozwiązania Zarządu. Fakt ten zdej się nie ulegać żadnej wątpliwości, wobec ostatnich pociągnięć sfer miarodajnych w stosunku do b. Zarządu Z. N. P. Wy-

starczy wspomnieć że bezpośrednio po zamianowaniu kuratora p. Maciszewskiego — b. mienery Z. N. P. zaczęli wydawać tygodnik: „Wiadomości Nauczycielskie” w miejsce dawniejszego „Głosu Naucz.” (który to organ decyzją p. Maciszewskiego przestał wychodzić). „Wiadomości Nauczycielskie” przygotowały od powiednio nastawienie nauczycielstwa — starając się wyłumać szerokim rzeszom naucz., że ostatnia decyzja zawieszająca działalność b. Zarządu była nieuzasadniona i że w tym wypadku zasła „tragiczna pomyłka” na skutek rzekomo ataków „reakcyjnej prasy”.

Jak dalece sprytnie urządzono się, świadczy między innymi ten fakt, że postronnie osoby ani przedstawiciele prasy nie będą dopuszczani na zjazd i „biuro prasowe” zjazdu po zakończeniu obrad wyda własny komunikat. Aby jednak nie znaleźć się w ponownej kolizji z władzami, będzie wysunięta lista członków nie zaangażowanych „politycznie”, która to grupa ma stanowić „dekorację” dla byłych sprytnych mienery Z. N. P. i ma uniemożliwić (jak się czołowi przedstawiciele wyrażają) prawicy „judzenia” przeciw Z. N. P. na wypadek wyboru członków danego Zarządu.

Słowem ci sami ludzie — tylko zmieniona i jeszcze bardziej wyrafinowana taktyka nie przyniosła się do zagojenia „ropiejącego wrzodu” jakim jest niewątpliwie obecny stan w Z. N. P.

T. K.

„Niespodzianki karnawałowe” Wielka i wesoła zabawa dla dzieci czytelników „ABC” na Pradze

Jak już donosiliśmy w dniu 2 lutego b. r. redakcja „ABC” urządziła dla dzieci czytelników „ABC” na Pradze wielką zabawę p. n. „Niespodzianki Karnawałowe”. Zabawa ta odbędzie się w wielkiej sali parafialnej przy kościele św. Floriana na Pradze.

W zabawie uczestniczyć będą mogli wszystkie dzieci czytelników „ABC” na Pradze, które będą grzeczne i które starannie wycinają i zbierają kuponów bezpłatnego wejścia. Kuponów wszystkich będzie 10. Dotychczas zamieściliśmy 8 kuponów. Kupon 9-ty zamieścimy w „ABC” Praskim w dniu 29 b. m., a kupon 10-ty w

niedzielę, dnia 30 b. m. W numerze dzisiejszym zamieszczamy t. zw. kupon zastępczy.

„Niespodzianki Karnawałowe” będą głównie wesołą zabawą. Wiele radości i wesela dadzą dzieciom. Kochane Dzieciatki! Cieszyć się będziecie, oglądając tak bardzo kochany przez Was teatrzyk p. Tymoteusza Ortyma oraz otrzymując wiele miłych niespodzianek, które przygotowuje dla Was „ABC”.

W związku z zabawą dla dzieci Pragi, szereg firm i osób prywatnych, mieszkańców Pragi ofiaro-

wało wiele cennych upominków dla dzieci.

I tak dotychczas ofiarowały f. „Stamira” (Stalowa 32) — 700 baloników, f. Krąkowski (Targowa 39) — 4 kg. cukierków i czekoladek, f. Kopeczek (Targowa) — zabawki gumowe, f. Janina (Targowa 28) — pończoszki i czapeczki, f. Bobożył (Targowa 61) — zabawki, f. Maruszewska (Wileńska 3), f. Franciszek Pietrzyk (Targowa 59) — 2 kg. cukierków, p. Karolina Mazur (Brzeska 17) — 200 paczków, p. Władysława Mamin (Targowa 39) — 58 paletek z farbami, p. Rzeźniczeki (Korsaka 7) — koszulki, spodełki i szaliki, lokatorzy domu przy ul. Brzeskiej 17, czytelnicy „ABC” — 59 zdobytych. Dalsze upominki dla naszych milusińskich napływają.

Wszystkim ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowanie.

Upór z Lennon przed sądem Tajemnica Czerwonej Oberży Gospoda, w której mordowano podróżnych

Przed sądem w Quimper (Francja) toczy się rozprawa przeciwko zabójcom z Czerwonej Oberży w Lennono, o której wiele pisze prasa francuska.

Jednonogi oberżysta Le Pape oskarżony jest, wraz z dwoma pomocnikami Creteau i Cariou, o dopuszczenie się szeregu morderstw w celach rabunkowych. Żona oberżysty, która również pomagała mężowi, w zbrodniach procederze zmarła przed tygodniem w niezwykłych okolicznościach.

JEDNONOGI OLBRZYM

Le Pape, jak dotąd nie przyznał się do niczego. Na wszystkie zarzuty powtarza niezmiennie: „to nieprawda” i mimo, że zeznania jego współników są dla niego bardzo obciążające, jednonogi olbrzym przeżył wszystkie przesłuchania i pyta sędziów, co on tu robi właściwie i po co został sprowadzony. Wspólnicy jednak „sygnę go” na każdym kroku. Creteau i Cariou opowiedzieli np. że szczegółowo przebieg obłądzonego mordu, dokonanego na wędrownym kupcu, którego nazywano „Chiniezkiem”.

Było to w listopadzie 1934 roku „Chiniezek” zatrzymał się w Czerwonej Gospodzie, aby ogrzać się i zjeść cokolwiek, gdyż zimno było dotkliwie.

Gdy grzał się przy ogniu, popijając gorące wino, oberżystka szepnęła mężowi: „Zabij go, z pewnością musi mieć pieniądze”. Le Pape wbił nóż w plecy nieszczęśliwego, a gdy ten upadł, dobił go kilku uderzeniami drewnianej nogi. W przeniesieniu trupa i wrzuceniu go do kanału, płynącego obok Czerwonej Oberży,

pomagali będący wówczas w karczmie Creteau i Cariou. Za pomoc swoją otrzymali prawo bezpłatnego jadań i picia w oberży.

KANAŁ KOSTNICA

Oprócz tego morderstwa, ma banda na sumieniu jeszcze zabójstwo robotnika Le Goic, oraz szereg innych, co do których dochodzenia są w toku. Ponieważ proceder ten uprawiali przez 10 lat, to jest od roku 1926, jeden z sędziów wyraził się, że kanał z Nantes do Brest płynący obok Czerwonej Oberży, stał się prawdziwym trupniarnią.

Zabójstwo przez omyłkę Śmierć policjanta w Wilnie

We wtorek w nocy tragiczną śmiercią zginął w Wilnie pełniący służbę posterunkowy Karpowicz.

Gdy Karpowicz razem z drugim policjantem wszedł na podwórze posesji rotmistrza Nowickiego, myśląc, że ukryli się tam złodzieje z domu

padł strzał karabinowy raniąc śmiertelnie Karpowicza.

Jak się okazało strzelała żona rotmistrza Nowickiego, Halina, która sądziła, że do domu chcą się dostać bandyci. Karpowicz zmarł. Osierocił żonę i dwoje dzieci.

Zorza polarna w Polsce Po raz pierwszy od 100 lat

Ubiegłej nocy obserwowano w Polsce, przede wszystkim w stolicy i w Krakowie, zjawisko zorzy polarnej. Na niebie pokazały

się słupy ognia, podobne do olbrzymiej łuny, przesuwające się z zachodu na południe. Po godzinie zjawisko zaczęło słabnąć i wreszcie znikło całkowicie.

W stolicy zorza widoczna była nad Pragę i w ogóle przypuszczano, że pali się któraś z miejscowości w tamtej stronie. W Krakowie zaalarmowano straż pożarną, która próżno szukała pożaru. Dopiero obserwatorium astronomiczne wyjaśniło przyczynę łuny. Zorza polarna na ziemiach Polski jest zjawiskiem bardzo rzadkim. Po raz ostatni obserwowano ją przeszło 100 lat temu, w listopadzie 1837 r.

Likwidacja łoża masonskiej w Świeciu

W Świeciu istniała jedna z większych łoż masonskich na Pomorzu. Szczególnie ożywiona działalność rozwijała łoża ta przed wojną światową, grupując wówczas wielu wybitnych działaczy niemieckich a nawet bogatych żydów.

Bezpośrednio po wojnie większość członków łoży ze Świecia przeniosła się do Niemiec, reszta pracowała jeszcze przez jakiś czas, powoli jednak coraz więcej

masonów wyjeżdżało ze Świecia. Ostatnio pozostało tylko dwóch członków łoży w Świeciu. Obecnie władze administracyjne zarządziły likwidację łoży. łoża posiadała piękny dom przy ul. Sądowej z obszernymi salami i rozległym parkiem. Ciekawe czy władze wyciągnęły konsekwencje prawne wobec pozostałych członków łoży, za należenie do tajnej organizacji.

WŁOŚCÓW
SHAMPOO DO WŁOSÓW
EUNICE
Karpińskiego

KOLCE BEZ ROZ

HURTOWY HANDELEK

Żydowski „Ster” proponuje utworzenie „Towarzystwa opieki nad żydami”. Swoją propozycję uzasadnia tym, że przecież istnieje „Towarzystwo Opieki nad zwierzętami”. „Związek hodowców psów rasowych” i „Związek hodowców gołębi pocztowych”.

Towarzystwo miałoby wydawać organ „Mój Żyd”, analogiczny do pisma „Mój pies”.

Propozycja jest rozbijająca — żydki próbują rozmaitych sposobów. Analogie do piesków są słuszne, bo przecież żydki na całym świecie ujadają na Polskę.

A że żydki wszędzie lubią geszeft, można by przy tej akcji społecznej prowadzić hurto wy handelek... kagańców.

BOHATERSTWO

„Nasz Przegląd” wystąpił z wielką kobylą (tak w języku dziennikarskim określa się długą a nudną artykuł) na temat udziału żydów w powstaniu styczniowym.

Żydki wyszukały komediooperę „Okopy na Pradze w roku 1807”, a notorycznie znane bohaterstwa narodu wybranego, chcą udowodnić taką śpiewką chóru żydów w tej sztuce:

Narzęca świat uprzedzony:
Licha korzyść z żyda.
Lecz dla powszechnej obrony
I on się też przyda.
Wszak nam czyni korzyść zna-

Polaków powstanie
I jak żydzi kopac znaczną,
Dziesięć fortec stanie.

Jesteśmy w domu: „wszak nam czyni korzyść znaczną Polaków powstanie...”. Może jakieś dastawy, może interesik jakiś?

Rozwój handlu zależy od kredytu

Kupiectwo polskie musi otrzymać łatwy i tani kredyt

Obroty handlowe wymagają kredytu. Kredyt z jakiegoż handlu, można podzielić na towarowy i pieniężny. Co do pierwszego udzielanego kupiectwu przez hurt względnie producentów, czyli importerów brak jest ściślejszych danych.

Dla uzyskania dokładniejszych informacji o kredycie pieniężnym dla handlu Min. Przem. i Handlu rozpisano pośród centralnych organizacji kupieckich ankietę, której wyniki przyniosły dużo ciekawego materiału.

NAJWIEKSZY KREDYTODAWCA

Wg. danych tej ankiety największym kredytodawcą dla kupiectwa polskiego są banki prywatne, gdyż kredyt przez nie udzielony wynosi 55 proc. ogółu kredytu, z którego korzysta handel. Drugie miejsce (25 proc.) zajmuje drogi kredyt dyskontowy prywatnych, z kolei idzie P. K. O. (10%), spółdzielnie kredytowe 5%, domy składowe 3%, B. G. K. i 1 pół proc. Bank Polski 0,5%. Jeśli chodzi o cele na jakie zaciągane są kredyty, ankietę ministerstwa w odniesieniu do kupiectwa polskiego wykazała, że 80 proc. kredytów idzie na zakup towaru czyli cele obrotowe, inne cele, jak powiększenie przedsiębiorstw, spłata zaległych zobowiązań i inwestycje składają się na pozostałe 20 proc.

NIEZNACZNA ROZBUDOWA KREDYTU

Rozbudowa kredytu, tej — wg. jednego z ekonomistów siły kupna bez posiadania pieniędzy jest w Polsce bardzo nieznaczna. Przeciętna suma kredytu udzielonego w 1934 r. w Polsce wyniosła 225 zł. na jednego mieszkańca, podczas gdy we Francji odpowiednio 3.000 zł., a w Anglii 6.000 zł. Niedostateczny jest również kredyt pieniężny dla handlu. I tak np. Bank Polski na koniec 1936 r. posiadał w swym portfelu wekslowym zaledwie 3 proc. weksli handlowych, zaś B. G. K. zaledwie 10,7 proc. udzielonych w 1936 r. kredytów gotówkowych przeznaczył dla handlu.

ROZWÓJ HANDLU ZALEŻY OD KREDYTU

Rozwój handlu, mający dla gospodarstwa narodowego pierwsze rzędne znaczenie w bardzo poważnej mierze zależy od zmniejszenia obciążeń publicznych.

Dopóki to nie nastąpi pomoc, jakiej dla rozwoju potrzebuje kupiectwo powinna się realizować przede wszystkim w formie kredytu.

Starania Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego o zapewnienie kupiectwu polskiemu łatwego i taniego kredytu zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem i obecnie kupiectwo zorganizowane w zrzeszeniach, należących do Naczelnej Rady ma możliwość korzystać z łatwego i poważnego kredytu.

Z kredytów uzyskanych dla kupiectwa przez Naczelną Radę na pierwszym miejscu należy wymienić kredyty na cele obrotowe uruchomione jak dotąd w wysokości 5 milionów zł. przez P. K. O. Kredyt ten udzielany jest w wysokości od 100 do 10 tys. zł. przy oprocentowaniu łącznym z opłatami manipulacyjnymi w wysokości 7 proc. Kredyt ten jest dwuletni, spłacany w ratach półrocznych w wysokości 25 proc. sumy pożyczki. Dotychczas uzyskane 5 milionów zł. tego kredytu zostało już rozprawdane pośród kredytobiorców, chociaż Naczelna Rada wszczęła starania o uzyskanie dalszych funduszy na cele tego kredytu.

Starania Naczelnej Rady idą też w kierunku zmniejszenia oprocentowania tego kredytu, zwiększenia sumy udzielanych pożyczek dla zainteresowania, tym kredytem większych przedsiębiorstw handlowych.

KREDYT NA AKCJE PRZESIEDLEŃCZĄ

Bank Gospodarstwa Krajowego uruchomił na cele wspomaganie akcji przesiedleńczej kupiectwa ziem zachodnich na Kresy Wschodnie, poważny kredyt w wysokości 400 tys. zł. Kredyt ten jest bezprocentowy, udzielany na termin trzyletni, przy czym spłata pożyczki następuje dopiero po pierwszym roku w ratach półrocznych, a w ostatnich dniach uruchomił ponadto kredyt specjalny budowlany w sumie pół miliona zł. przeznaczony dla zwiększenia ilości odpowiednich lokali sklepowych na Kresach Wschodnich. Kredyt ten oprocentowany w wysokości 6 proc. udzielany jest za zabezpieczeniem hipotecznym na spłaty 35-letnie tym osobom, które budować będą pomieszczenia handlowe z przeznaczeniem dla kupiectwa polskiego zrzeszonego

w Naczelnej Radzie. Podania o ten kredyt przyjmować będą w najbliższym czasie terytorialne organizacje kupiectwa chrześcijańskiego.

Poza tym Naczelna Rada prowadzi również pertraktacje z instytucjami finansowymi o uruchomienie kredytu dla tworzenia polskich placówek hurtowych.

3-ci NUMER ILUSTROWANEGO PISMA TYGODNIOWEGO

Ukazał się już w sprzedaży przynosząc ciekawą ankietę

Jaki wynik dałyby dziś wybory przeprowadzone na podstawie pięciopartyjnej ordynacji?

Odpowiedzi na to pytanie dają przedstawiciele wszystkich ważniejszych ugrupowań politycznych.

Ponadto w numerze:

Nowela ś. p. Mieczysława Frenkla KSIĄDZ PROBOSZCZ

Nieznany twórca literacki słynnego aktora.

Dalszy ciąg sensacyjnej ankiety p. Ludwika Ciechanowieckiej

CO ONI O NAS MÓWIĄ?

Opinia Francuza o Polakach i... Polkach.

W dalszym ciągu reportażu A. Nowaczynskiego ukazują się korespondencja p. t.

W ATENACH PO WELESU

Stanisław Stroński w artykule p. t.

OD IZYDY DO FARYDY

daje obraz ciekawych analogii historycznych.

J. Rembieliński pisze o

„POLITYCZNYM ZGORSZENIU MALUCZKICH”

podając subtelne a wnikliwe ankiety chorobliwe objawy naszego życia politycznego.

W. J. Prószyńska daje barwny reportaż lekarski p. t.

DWIE OPERACJE

zaopatrzony w ciekawe, oryginalne zdjęcia.

Relacja o nieznanym książce Celine'a, w której głośny autor okazuje się... najzawziętym antysemitą.

Przegląd wydarzeń tygodnia — O godz. 17-ej przy pół czarnej —

Aktualne zdjęcia z Polski i ze świata — Bogaty dział humoru — Cykl karykatur Zaruby — Sport — Teatr — Kino —

Rozrywki umysłowe — Kronika sądowa „Przed kratkami”.

Cena numeru 50 gr.

REDAKCJA, Warszawa, Al. Jerozolimska 121 tel. 222-68
ADMINISTRACJA, Warszawa, Plac Napoleona pok. 34 tel. 220-11
Cena prenumeraty wraz z przesyłką miesięcznie zł. 1,70, zagr. 2,70
Konto PKO 17.690 kwartalnie zł. 4,50 „ 7,50

Tabela loterii

18-ty dzień ciągnięcia 4 klasy 40 Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Główna wygrana 1.000.000 zł.

padła na nr. 17270

Stala dzienna wygrana 5.000 zł.

padła na nr. 34958

10.000 zł.: 139730

5.000 zł.: 24215 34431 42317

71573 181695

2.000 zł.: 3754 7009 11451

17186 16118 33769 47987 52089

53095 53186 77073 80066 115745

131718 144088 154360 156367

159719 164279 181558 185876

187460 190830

1.000 zł.: 1874 3764 31866

36584 37500 39287 58393 61892

69089 83084 96144 102854 105990

106740 106987 106412 113495

115187 121252 124856 130368

145824 147467 165820 166202

175155 193502

Wygrane po 200 zł.

101 72 614 758 851 1038 51 88 107

57 68 205 59 315 23 431 565 628 822

56 989 79 211 60 376 452 697 864

3037 82 289 409 17 681 4223 44 302

32 407 514 39 732 67 856 442 5407

37 587 760 952 6092 182 499 621

49 886 926 7021 136 216 863 94 8144

344 483 812 9002 351 513 659 925

39 59 10013 139 261 333 528 60 645

72 74 707 858 970 11096 338 482

541 998 12078 91 460 68 658 700

965 13033 101 88 298 408 515 44 80

607 909 14060 85 186 628 28 757

829 944 15945 54 787 920 16105 93

294 516 28 99 666 716 22 44 841

901 22 17130 81 215 90 712 24 848

914 18049 241 506 12 34 59 818 38

43 978 19079 34 504 19 68 788 949

20162 207 16 592 21017 54 67 138

57 86 302 16 19 80 242 53 54 61

626 59 781 817 41 22008 131 478

585 681 704 873 924 23013 12 137

99 211 319 45 95 674 830 977 79

24007 267 622 77 26016 36 137 80

323 455 46 78 98 536 654 719 836

79 26101 29 69 210 438 40 739 64

997 27059 160 841 80 492 580 628

63 86 761 816 75 76 28118 28 71 284

386 513 29000 14 47 92 184 287

82 319 47 602 751 30066 245 800 694

832 46 64 905 31056 166 598 603

812 21 964 82127 659 87 84 708

38151 53 252 397 409 88 98 560 79

684 85 991 84121 92 249 394 402 578

610 806 85047 83 192 99 437 568

669 082 12 29 969 36725 19 822

37106 391 93 489 702 3 941

38027 242 422 607 55 882 978 39088

85 91 272 497 672 790 99 807 11 965

40 40121 45 213 304 265 914 66 41074

274 88 554 90 639 792 914 420169 693

330 906 43906 346 406 204 45 82

856 935 44199 620 713 33 863 45082

212 93 301 16 83 423 52 631 875 994

46127 354 400 97 509 47083 905 426

521 48361 72 437 90 96 49009 39 67

315 35 48 74 516 48 682 725 63 837 92

903 46 50057 170 99 230 412 59 91 710

39 982 51080 272 321 85 499 707 58

91 601 929 72 89 52004 83 266 3331

461 654 759 976 53155 221 460 90 711

20 812 33 86 54005 30 56 612 88 716

898 963 55014 740 76 711 79 848 913

36050 108 481 736 56 58 78 895 57132

202 14 533 654 59 70 2859 50609 186

370 806 817 969 690 877 264 320 82

480 574 72 68 957 6020 47 48 102

21 213 386 91 40 181 569 712 39 823

42 55 98 61121 60 313 43 823 963

20222 380 465 551 52 647 54 735 334

35 942 63111 31 288 337 45 52 92 408

341 74 64006 179 280 535 54 64 733

988 55027 76 83 259 69 96 363 446

8 516 68005 199 280 415 63 561 977

35 67198 253 525 67 712 825 68075 97

210 67 307 643 776 69057 325 35 603

23 736 27 99 64 923 54 67 70071 158

56 6 270 47 74 613 725 110044 974

231 566 935 39 72074 470 74 824 78

37 903 13 2028 336 83 553 613 78 94

705 819 72 74007 242 421 797 750 112

26 36 407 659 719 27 929 32 990

76094 175 257 84 389 418 76 765

816 981 77043 146 221 518 636 714

78420 46 547 79042 65 61 81 171

674 98 740 54 93 80253 83 307 414

61 571 716 927 10 39 81163 225

30 48 308 28 521 35 693 908 82013

154 299 309 406 9 24 92 720 83 918

83191 244 98 816 494 572 786 862

17 84091 186 230 37 994 47 80 822

85063 83 98 118 57 88 216 95 359

91 962 92 84021 115 38 419 6 599
748 58 825 825 87027 81 229 427
609 28 34 723 34 98041 56 75 102
91 427 609 28 34 723 24 89090 174
44 230 42 423 59 519 88 694 734
855 90039 60 153 336 447 516 627
72 912 95 91033 230 318 81 413
17 515 29 748 995 92056 97 290 82
413 576 60 623 50 760 64 63 941
93155 77 483 537 601 721 848 970
94237 371 452 731 75 811 72 994
96 95132 269 90 524 424 575 645
714 824 986 96221 426 557 91 687
751 27 806 983 98124 70 570 693
877 916 83 97048 136 303 401 747
820 49 987 99308 37 42 92 449 643
755 965 100155 213 20 45 374 641
566 620 57 884 95 948 80 101065
137 40 3341 546 726 63 926 102074
322 785 98 103120 239 88 313 405
45 573 79 707 850 931 19 104144
72 350 440 561 45 635 87 850 975
105018 145 428 462 73 51 851 97
994 106122 69 265 653 756 884
107009 53 243 75 424 90 826 62 78
108039 215 348 755 894 109072 106
291 380 456 749 800 6 1 55 110128
331 517 604 789 828 998 111006
67 300 720 57 63 864 98 948 112044
80 105 368 415 22 534 739 86 898
581 113096 202 10 98 594 771 84
811 966.

114014 64 8 108 13 231 479 688
862 974 115033 73 301 4 570 116270
366 96 871 117061 185 264 90 469
75 652 80 9 870 915 71 118067 67
329 417 8 359 673 873 119101 38
309 466 534 625 74 744 890
120180 312 6 454 73 617 77 715 20
63 121102 46 215 53 804 88 608 76
730 122040 296 512 4 27 697 771
899 123046 525 808 28 35 124034 115
278 454 728 60 819 49 920 56 125081
171 264 435 129 812 54 126241 491
549 687 72 710 51 824 127226 92 312
42 75 761 816 64 121

Porwanie rebego z Góry Kalwarii planowała tajemnicza banda

Żydzi mają niebywałą sensację. Oto ogromne poruszenie wśród ortodoksyjnych żydów w całej Polsce wywołała wiadomość o zamachu na słynnego rebego Altera, rabina cudotwórcę z Góry Kalwarii.

"Myszuga Rebe" jak popularnie nazywają rabina Altera jego współwyznawcy wyjeżdżał do Włodzimierza Wołyńskiego, gdzie przebywał w majątku swego krewnego i gożącego wielbiciela Joska Katza.

Rebe Alter był niezwykle gościnnie podejmowany i z całego Wołynia jeżdżali się do "cudotwórcy" tłumy jego zwolenników i wielbicieli, którzy zносили dary i prosili o rady i przepowiednie.

Ubiegłej soboty przybyło do rabina Altera wielu chasydów. Wśród nich zwracał uwagę nerwowym zachowaniem się młody chasyd.

Przyjaciele rebego „na wszelki

wypadek" zawiadomili policję o nerwowym młodzieńcu i jakież było ich zdumienie, gdy przy rewizji stwierdzono, że rzekomy wielbiciel rabina miał przyprawioną broń i miał ukryte dwa rewolwery.

Tajemniczy osobnik został aresztowany, zeznał on, że jest członkiem bandy, która postanowiła porwać rabina Altera dla zdobycia okupu. Wśród przyjaciół "Myszuga Rebe" panuje obawa, żeby tajemnicza banda nie ponowiła próby porwania. Zostali wyznaczeni specjaliści wartownicy, którzy pilnują rabina. Jest również obawa, że „gwałtowne wzruszenie” zaszkodzi zdrowiu rebego.

Krawaty z próbek jedwabnych Ukrócenie żydowskiego szmugli

Zwrócono uwagę, iż pod adresem kilku żydowskich firm nadchodziły

Furmanka pod poclągiem

W Poblizu dworca kolejki Grójeckiej, dostała się pod pociąg furmanka. Powożący Michał Krawczyk w porę zaskoczył i wyszedł bez szwanku. 13-letni syn jego, wskutek przygniecenia przez wóz, doznał złamania prawej nogi. Pogotowie przewiozło chłopca do szpitala D. Jezus.

niezwykle obfite ilości próbek jedwabnych. Ustalono, że pod pozorem nadsyłania próbek, przesyłano z zagranicy większe skrawki jedwabiu, które przerabiane były na krawaty. W związku z tym Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenie, by wszelkie próbki towarów jedwabnych, bądź też krawaty nadsyłane jako próbki, zwalniano od cła pod warunkiem zdziurkowania materiału, bądź też wycinania z nich podłużnych skrawków.

PODRÓŻY SAMOŁOTEM

CZWARTEK

6.15 Muzyka (płyty) 7.00 Dziennik 7.15 Muzyka z płyt 8.00 Audycja dla szkół.

11.15 Poranek muzyczny dla liceów 11.40 śpiewa Maria Anderson - kontralt (płyty) 11.57 Czas i hejnał 12.03 Audycja dla szkół.

13.30 Wiadomości gospodarcze 15.45 Audycja dla dzieci 16.00 Rozmowa z chorymi 16.15 Wioskie utwory mandolinowe w wykon. ork. mandolinistów (z Katowic) 16.50 Pogadanka 17.00 Dziecko nie kocha - pogadanka 17.15 Ildebrando Pizzetti: Kwartet D-dur. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.00 Komunikat świąteczny. 18.15 Udział w polsk. tańcach. 18.35 Audycja dla wsi 19.00 Teatr Wyobraźni: "Paciszka wykwintnisi" - komedia Moliera. 19.35 Muzyka taneczna (płyty). 19.50 Pogadanka. 20.00 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. Wykonawcy: Ork. Filharmonii Warsz. pod dykt. Mikołaja van der Pals'a. Schura Czerkassky (fortep.). Wiktor Bregy (tenor). 22.50 Dziennik i kom. meteorol.

NAJCIKAWSZE AUDYCE
11.15 "Wspomnienie z Maripozy" - słuchowisko dla szkół.
16.15 Koncert symfoniczny.
18.00 "Pocieszna wykwintnisi" - słuchowisko Moliera.
20.00 Koncert Symf. z Filharmonii Warsz. pod dykt. Mikołaja van der Pals'a. Schura Czerkassky - fortepian.

WARSZAWA II
13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.10 Fritz Kreisler Sergiusz Rachmaninow - solo i w duecie (płyty). 15.15 Zespół solonowy M. Winowskiego i M. Wróblewskiego. 18.00 Muzyka lekka (płyty). 19.05 Recital fortepianowy 19.55 Życie kulturalne 22.00 "O Prawdziwe" - pogadanka 22.15 Muzyka taneczna w wykon. Małej Orkiestry P. R. 23.15 Muzyka taneczna z płyt.

AUDYCE KRÓTKOFALOWE
24.01 Dziennik 2. Pogadanka. 3. Muzyka taneczna w wykon. Małej Orkiestry P. R. 4. "Co przyniosła pocztka z oceanu" 5. Trzy polskie solistki: Ada Sari, I. Dubiska i E. Umińska W przerwie od godz. 1.30 - "Polski pisarz o Kanadzie", felieton w języku francuskim.

AUDYCE ZAGRANICZNE
13.30 Lille Kwadrans polski 19.30 M. Ostrowska "Dr. Jan Faust" - opera Reutera 20.05 Ryga. Koncert symfoniczny. 20.10 Kopenhaga. Koncert symfoniczny Dyr. Busch 20.15 Radio. Romanja. Koncert symfoniczny. Dyr. Albert Coates 20.35 Sotens. Koncert symf. z udziałem Magdy Tagliafiero (fort.). 21.00 Rzym. "Traviata" - opera Verdiego (tr. z Neapolu) 21.15 Budapeszt. Sonaty Beethovena w wykon. Dohnany'ego (fort.).

I otwarcia giełd warszawskich

GIĘŁDA PIENIĘŻNA
Dewizy: Holandia 294.10, Bruksela 89.10, Helsinki 11.67, Kopenhaga 117.80, Londyn 26.38, Nowy Jork 5.27 i 5/8, Nowy Jork (kabel) 5.27 i 3/4, Paryż 17.20, Praga 18.51, Sztokholm 135.90, Zurich 121.80.
Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. I em. 82.00, II em. 82.50; 3 proc. prem. inwest. serowa I em. 90.00, II em. 91.00; dolarówka 42.00 - 42.25, 4 proc. konsolidacyjna (większe) 68.13; 4.5 proc. wewn. państw. 65.75 (po 100 zł.), 65.25 5 proc. kons. weryj. 68.75; 5 proc. kolejowa kons. weryj. 65.88 - 66.00.
Listy zastawne: 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 21.18, 4.5 proc. ziemskie seria V 63.25 - 62.75; 63.00; 5 proc. Warszawy 71.00; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 69.63 - 70.13 - 69.88; 5 proc. m. Piotrkowa (1933 r.) 60.75; 5 proc. Częstochowy (1933 r.) 61.50.

AKCJE: B. Polski 115.50; B. Zachodni 33.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 87.00; Wegiel 32.25 - 32.50 - 31.75; Starchowice 89.25 - 38.25 - 38.75; Żyrardów 71.00 - 71.50 - 70.50, Lombard 103.00.

GIĘŁDA ZBOZOWA

Pszenna jednolita 28.75 - 29.25, zbierana 28.25-28.75, żyto I t. 22.00 - 22.50, owies I t. 21.75 - 22.25, II t. 19.50 - 19.75, jęczmień browarny 21.75 - 22.25, pszenica 20.00 - 20.25; groch polny 27.00 - 28.00; Victoria 29.00 - 30.00; rubin niebieski 14.75 - 15.25, żółty 15.25 - 15.75; rzepak zimowy 56.50 - 57.50, letni 54.50 - 55.50, rzepak zimowy 52.50 - 53.50, letni 52.50 - 53.50; siemię niane basis 90 proc. 47.50 - 48.50, kończyzna czerw. sur. 100.00 - 110.00, kończyzna biała 200.00 - 220.00; mak niebieski 45.00 - 87.00, mąka pszena g. I 44.50 - 47.00, g. II 82.50 - 34.50, pastwana 19.00 - 20.00; żytnia gat I 33.25 - 34.00, gat II 24.25 - 25.25, razowa 25.50 - 26.25, otręby pszenne grube 7.00 - 17.50, Spirto 14.75 - 16.25, miakie 15.75 - 16.25; żytnie 13.50 - 14.00, makiemki Inne 22.00 - 22.50, rzepakowe 18.75 - 19.25, śruta sojowa 24.25 - 24.75, słoma prasowana (żytnia) 7.50 - 8.00; siano słodkie prasowane 11.50 - 12.00, prasowane 9.00 - 10.00.

Przeciwstawić się propagandzie Sowietów to najpilniejsze zagadnienie naszej radiofonii

Co zrobiliśmy dotychczas dla Polaków za granicą?

Radiosłuchacz, albo czytelnik gazet podchodzi do spraw naszej radiofonii ze stereotypowym pytaniem: dobra czy zła audycja. Jedni chcą więcej muzyki poważnej, inni wolą

CUKIERNIE
CHMIELNA 25, tel. 201-15
TRĘBACKA 9, tel. 293-74
WYROBY WŁASNE
JAN PARADA

Przeciw przedziałom dla kobiet wypowiadają się izby przem.-handl.

Obserwacje, poczynione w związku z ruchem pasażerskim, skłoniły Związek Izb Przemysłowo-Handlowych do wysunięcia wobec ministerstwa komunikacji postulatu zniesienia specjalnych przedziałów dla kobiet, albowiem przedziały te są na ogół w minimalnym stopniu wykorzystywane przez kobiety z oczywistym uszczerbkiem dla mężczyzn, tłoczących się na korytarzach wagonów. Częstokroć zdarza się, że przedziały dla kobiet są niewykorzystane przy równoczesnym przepełnieniu innych przedziałów, mimo, że óró pasażerów danego pociągu znajdują się kobiety.

Składa się na to szereg przyczyn, między in. także i to, że podróżujące w towarzystwie mężczyzn kobiety niechętnie korzystają ze specjalnych przedziałów.

Przekroczenie ustawy o uboju rytualnym

Starostwo grodzkie północno-warszawskie skazało właśc. jatki przy ul. Pawiej 6, Kłajszera na 150 zł. grzywny z zamianą na 15 dni aresztu za posiadanie w swej jatce mięsa koszernego, dokupionego ponad kontyngent.

MEBLE

własnego wyrobu na dogodnych warunkach

Jan Rybarczyk MARSZAŃSKA 138 w podwórzu

własna suszarnia drzewa

Pierwsze prace organizacyjne polskiego udziału w Światowej Wystawie w Nowym Jorku

Udział Polski w Światowej Wystawie w Nowym Jorku 1939 został zdecydowany przez Radę Ministrów. W związku z tym nominowano Generalnym Komisarzem Wystawy p. Stefana Roppa, dyrektora Targów Poznańskich.

W grudniu Komisarz Polski wyjechał do Nowego Jorku, gdzie w imieniu Rządu Polskiego podpisał umowę z Zarządem Wystawy o teren pod budowę pawilonu. Jednocześnie zadzierżgnął kontakt z Polonią amerykańską, która w dziale propagandy udziału polskiego w Wystawie Nowojorskiej może okazać znaczną pomoc. Prasa polska w Ameryce przyjęła jaknajprzychylniej decyzję Rządu Polskiego przy czym hasłem rzuconym przez Komisarza Wystawy jest, że każdy Polak w Ameryce ścigając do pawilonu polskiego co najmniej pięciu innych obywateli amerykańskich.

Pawilon polski znajdować się będzie przy alei głównej obcych państw jako drugi z rzędu od pawilonu Rządu Federalnego Stanów Zjednoczonych. Jako sąsiadów mieć będziemy: nieduży pawilon holenderski, leżący wśród pola tulipanów, oraz z drugiej strony model nowego pałacu Ligi Narodów, również wśród dużych, rabinów kwiatowych. W ten sposób bryła pawilonu polskiego wyrastać będzie z morza kwiatów.

Naprzeciwko pawilonu polskiego znajdować się będzie pawilon Italii dalej idą pawilony: niemiecki, węgierski i inne.

Teren przeznaczony dla Polski jest kwadratem pokrywającym przestrzeń 5.000 mkw. to jest 2 morgi.

Wiadomości gospodarcze

OBNIŻENIE OPROCENTOWANIA KREDYTÓW KUPIECKICH

Kupiectwo polskie zorganizowane w Naczelnej Radzie Zrzeszeń Kupiectwa polskiego korzysta z kredytu specjalnego, uruchomionego przez P. K. O. na cele obrotowe przedsiębiorstw handlowych. Kredyt ten, rozprowadzany za pośrednictwem Oddziałów Banku Związku Spółek Zarobkowych, łącznie z opłatami manipulacyjnymi oprocentowany jest w wysokości 7 proc. rocznie. W związku z obniżeniem przez P. K. O. o pół procent oprocentowania tego specjalnego kredytu na redyskontowanego, Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego zwróciła się do Banku Związku Spółek Zarobkowych o obniżenie o pół procent t. zn. do 6 i pół proc. odsetek, pobieranych przez Bank przy dyskontowaniu, składanych jako zabezpieczenie kredytów rozdzielanych pomiędzy kupiectwo.

FRACHT KOLEJOWY ZA ZŁOM Z GDANSKA

Fracht kolejowy za „odpadki żelazne i stalowe, złom żelazny i stalowy” (poz. 1226 klasyfikacji towarowej) w komunikacji z Rumunią przez stację graniczną Sniatyn Załucze został ustalony z dnia 7. 1. 1939 r. na 218 gr. od 100 kg. (stawka 10-tonowa).

REWIZJA STAWEK UBEZPIECZENIA WYPADKOWEGO

Na terenie Związku Izb Przem.

Stanie tu pawilon o powierzchni podłogi przeszło 3000 m² oraz odpowiedni pawilon restauracyjny i Panorama Racławicka o ile dojdzie do porozumienia w prowadzonych rozmowach z jej zarządem. W niedalekim sąsiedztwie tej ostatniej będą wystawione wagony polskiej konstrukcji.

Konkurs na pawilon rozpisany będzie przez S. A. R. P. w tych dniach. Będzie to konkurs otwarty.

W pawilonie, poza salą o charakterze ogólnym znajdować się będą osobne sale sztuki, nauki i turystyki, oraz wielka sala dla szczytowej produkcji gospodarczej i specjalna sala dla produkcji eksportowej, przy czym przedstawiony będzie pełny wachlarz polskiego eksportu. W sali turystyki będzie przedstawiony kolorowy film z najbardziej charakterystycznych części kraju z zakresu kiedy Polska tonie w kwiatach, to jest w maju i lipcu.

Sztuka ludowa przedstawiona będzie w formie kilku charakterystycznych wnętrz, gdzie przywiezieni z Polski wytwórcy wykonawcy będą na oczach publiczności swe artystyczne rzemiosło.

W ogóle zasadą Wystawy jest jak najmniej wykresów, najmniej cyfr, albowiem publiczność amerykańska nie lubi abstrakcji. Należy działać osobami które trafiają do umysłowości tych 40 czy 50 milionów osób, które Wystawę zwiedzą.

Udział Polski w Wystawie Nowojorskiej to wielki wysiłek. Należy czynić wszystko, by wysiłek ten był owocny, gdyż rynek amerykański Polsce dać może nieocenione korzyści.

3 ZAGADNIENIA

Dyskusowanie w tej, ważnej zresztą, płaszczyźnie spraw naszej radiofonii, jest co najmniej niekompletne. Trzeba poruszyć problemy istotne dla społecznej działalności radia. Na czoło tych zagadnień obok kwestii pokrycia kraju zasięgiem naszych stacji wysuwa się zagadnienie przeciwdziałania się obcej propagandzie, zalewającej nasze kresy wschodnie i wreszcie problem obsługi radiofonii dla Polaków na emigracji.

Rosja Sowiecka nie należąca do międzynarodowej Unii Radiofonicznej dysponuje pięcioma stacjami na falach długich, a więc na falach, na których zasięg t. zw. fali przyziemnej jest największy, sięgając tysiąc kilometrów.

Polska przeciwstawia temu dwie stacje o łącznej sile stu kilowatów, a w najbliższym czasie po wybudowaniu dwóch nowych radiostacji (Baranówce i Luck), będziemy mieli na tym terenie cztery stacje o łącznej sile 200 kilowatów. Zapewni to nie tylko pokrycie terenu wszystkich województw wschodnich zasięgiem detektorowym, ale umożliwi przeciwdziałanie się propagandzie radiofonii sowieckiej. Równocześnie projektowane jest zwiększenie siły stacji z zachodnich i Raszyna.

TŁOK W ETERZE

Zagadnienie zasięgu polskich stacji radiowych skomplikowane jest przede wszystkim warunkami technicznymi słyszalności stacji, a następnie tlokiem, jaki panuje w eterze. Prócz jednej fali długiej (Raszyn), Polska posiada dwie fale krótkie, to jest nie posiadające w Europie żadnej innej stacji (Katowice i Poznań), sześć fali, które musimy dzielić z innymi państwami. Jak wiadomo, zasięg stacji radiofonicznych zależy przede wszystkim od t. zw. fali przyziemnej, to jest fali rozchodzącej się nad samą powierzchnią ziemi i trafiającej bezpośrednio do odbiorników. Stacje długofalowe mają tu zasięg tysiąca kilkaset kilometrów, podczas gdy promieniowanie przyziemne rozgłośni średniofalowych sięga zaledwie od 300 do 500 kilometrów.

W tych warunkach technicznych rozbudowa stacji radiowych w ten sposób, aby zasięg ich fali przyziemnych, a nawet zasięg detektorowy pokrywał obszar całego kraju, jest najpilniejszym zagadnieniem naszej radiofonii.

W zagadnieniu drugim audycji dla Polaków na emigracji możemy tylko częściowo liczyć na stacje średniofalowe. Szerzeg ośrodków emigracyjnych, położonych nawet dość daleko, odbiera wprawdzie nasze stacje średniofalowe, przede wszystkim Kato-

wice, lecz jest to odbiór t. zw. fali odbitych, które silnie podlegają wpływom atmosferycznym i nie zawsze są słyszalne.

Na terenie Europy audycje dla naszej emigracji nadawane w każdą sobotę są słyszane zupełnie dobrze, a dla Polaków na obczyźnie są ważnym momentem łączącym ich z Macierzą.

POLSKIE KRÓTKOFALOWKI

Kwestia audycji dla Polaków za oceanem wiąże się ściśle z rozbudową naszych stacji krótkofalowych. Tu, w pasie fal krótkich, tlokiem jest nie mniejszy niż w pasie średniofalowym a poza tym wobec dużego wpływu czynników atmosferycznych na fale krótkie (są to fale odbite) stacje krótkofalowe dla całodziennego odbioru musiałyby kilkakrotnie zmieniać fale.

Budowa stacji krótkofalowych jest bardziej kosztowna niż stacji średniofalowej. Dość wspomnieć, że niemieckie centrum krótkofalowe w Zeessens kosztowało ponad 20 milionów marek. Polska rozpoczęła nadawanie audycji na falach krótkich w r. 1935, a obecnie posiadając dwie stacje krótkofalowe nadajemy dwugodzinny program rozrywkowy w dzień powszednie, a trzygodzinny w soboty i niedziele.

Aby zwiększyć skuteczność odbioru, nadajemy nasz program przy pomocy dwóch stacji równocześnie, dzięki czemu słuchacz amerykański gdy zauważy, że jedna fala przychodzi z przeszkodami, może odbierać program na drugiej fali.

DWIE MAPKI

Ciekawe wyniki daje zestawienie oryginalnej mapki listów, które napływają od Polaków za oceanem z mapą rozlokowania naszej emigracji w Ameryce. Mapy te pokrywają się w przybliżeniu, co świadczy, że audycje krótkofalowe są tam dość dobrze słyszane.

Oczywiście, że trudno jest na tym poprzestać. W miarę możliwości finansowych, Polska winna dążyć do rozbudowy swoich stacji krótkofalowych dla tym lepszej obsługi naszych rodaków za oceanem. Od 1935 roku zrobiliśmy już jednak poważny krok naprzód.

Różę kwitną w styczniu

POZNAN, 26. 1. W kolonii ogródków działkowych im. Sienkiewicza w Poznaniu w ogródku p. Musialskiego zakwitł w sobotę 22-go bm. krzak róży. Prócz kwiatu, naprawdę dość mizernego, pojawiły się na krzaku świeże, zielone listki.

ABC sportowe

Hokeiści remisują z H.C. Arosa która uzyskała remis z Kanadą

We wtorek popołudniu polska reprezentacja hokejowa rozegrała ostatni mecz na swoim terenie po Szwajcarii w Arosie z miejscową HC Arosa, osiągając wynik remisowy 3:3 (1:1, 1:2, 1:0).

Szwajcarzy, którzy, niedawno zremisowali z reprezentacją Kanady, wystawili przeciwko Polakom bardzo silny skład wzmocniony Kanadyjczykami: Duerlingiem (który grał na wszystkich meczach przeciwko Polsce) i Firsythem.

Polacy wystąpili bez Marchewczyka, który jeszcze nie wyzdrowiał po kontuzji odniesionej w Bazylei. Na jego miejsce kierownictwo drużyny wystawiło Michalika, a w drugim ataku miejsce Michalika zajął Stanisławski.

Gra była bardzo szybka, ostra i emocjonująca. Drużyna polska grała bardzo dobrze, utrzymując z tak

silnym przeciwnikiem przez cały czas grę równo. Bardzo dobrze wygrał kombinując razem para Król - Zieliński. Wyróżnił się również Burda.

Branki dla Polski zdobyli Wolkowski, Burda i Zieliński, a dla Szwajcarów Kanadyjczycy.

Po tym meczu Polska reprezentacja hokejowa wraca do kraju.

Wyprawa narciarzy na Węgry

W czwartek wyruszy z Krakowa druga ekspedycja narciarska Polski na międzynarodowe mistrzostwa Węgier. W skład drużyny wejda prawdopodobnie Bochenek, Jan, Maruszak, Orlewicz i Schindler. Narciarzem drużyny będzie dr. Załuski.

Krystian Moench zaginał Samobójstwo czy wypadek?

Krystian Moench, znany lotnik francuski, po ukończeniu swego imponującego lotu, w drodze powrotnej, zaginął.

Moench, w chwili, gdy był w Saigonie, otrzymał wiadomość o śmierci swej małej córki. Nie zważając więc na bardzo złe

warunki atmosferyczne, wystartował do lotu powrotnego. Od tej chwili nie było wieści o zaginionym lotniku.

Resztki samolotu, jakie znaleziono na zatoce Perskiej, świadczą o tragedii, jaka rozegrała się na morzu.

Bezczelny wybrzyk Niemców Rozebrali dzwonnice kościoła

Do jakiego stopnia dochodzi beczelność szowinistów niemieckich, świadczy wybrzyk Niemców na Pomorzu.

W jednej z wiosek pod Sępólnem tamtejsi Niemcy rozebrali dzwonnice kościoła katolickiego

i wywieźli dzwony do pobliskiego Sośna, gdzie zawiesili je w ewangelickim kościele. Dzwonnice i dzwony ufundowano ze składek katolików, zarówno Polaków, jak i Niemców. Wypadek ten wywołał wielkie oburzenie.

40 na 40

Rekordowa ilość unieruchomionych zespołów w zelektryfikowanym węźle warszawskim

„Śnieg wdzierał się przez szpary do motorów”

W dalszym ciągu wtorkowego posiedzenia komisji budżetowej Sejmu min. Ulrych określa rok 1937 jako niezły dla polskich kolei państwowych, mimo że podniesione zostały taryfy towarowe tylko na eksport materiałów drzewnych i na eksport bekonów. Rachunki polskich kolei państwowych za rok 1937 zostaną zamknięte ze znaczną nadwyżką wpływów nad rozchodami. Wpływy za 10 miesięcy ub. roku wynoszą ok. 777 milionów, co daje prawo przypuszczać, że za cały rok osiągną około 950 milionów, zamiast preliminowanych 878 milionów, w związku z czym można się spodziewać, że nadwyżka wpływów nad rozchodami ustalona w planie 1937 na 24,5 miliona złotych wyniesie około 75 milionów złotych. Nadwyżka jest przeznaczona na odbudowę kapitału obrotowego nadwyrężonego w latach kryzysowych.

Min. Ulrych
jest optymistą

Zaznaczając, że prace inwestycyjne będą osobno przedmiotem obrad Sejmu, pan minister omówił jedynie inwestycje związane z przebudową węzła warszawskiego. Na przebudowę tę wydano dotychczas 147 milionów złotych, na elektryfikację i zakup taboru elektrycznego 90 milionów złotych.

Ostatnie zakłócenia związane z prowadzeniem robót budowlanych i elektryfikacyjnych, przede wszystkim zaś wynikły z braków konstrukcyjnych nowych wagonów elektrycznych. Braki te będą wkrótce usunięte przez przedsiębiorców angielskich. Po przezwyciężeniu trudności okresu przejściowego, zakłócenia ruchu będą należały do nadzwyczaj rzadkich wydarzeń.

Nowe lotnisko
na Gocławku

W dziale lotnictwa cywilnego do najważniejszych prac inwestycyjnych należą przygotowania do budowy centralnego lotniska komunikacyjnego w Warszawie. Na Gocławku wywłaszczono już i wykupiono część gruntów, wykonano projekty ogólne i rozpisano konkurs na urbanistyczne rozplanowanie portu lotniczego.

W ubiegłym roku miały miejsce dwa wypadki samolotów komunikacyjnych. Wydarzyły się w złych warunkach atmosferycznych i zbiegły się co do czasu z serią podobnych wypadków w świecie. Badania wykazały, że zasadniczą przyczyną obu wypadków była mgła i oblodzenie. Nauka i technika nie znalazły środków całkowicie usuwających niebezpieczeństwo wynikające z pewnych zjawisk atmosferycznych.

Po przemówieniu p. min. Ulrycha odbyła się długa dość chaotyczna i niezbyt rzeczowa dyskusja. Mówiono o zaburzeniach w węźle warszawskim, o brakach w taborze, o tym, że pod względem szybkości pociągów raczej się cofamy, że pociągi się opóźniają, o drogach i komunikacji wodnej, zwracano uwagę na konieczność

poprawy bytu pracowników kolejowych i ułatwienia młodemu pokoleniu dostępu do pracy.

Szpary w motorach

W zakończeniu posiedzenia udzielił odpowiedzi na poszczególne kwestie p. min. Ulrych, a wicemin. Piasecki wyjaśnił, że przyczyną zaburzeń ruchów w zelektryfikowanym węźle warszawskim, są błędy w konstrukcji motorów spowodowanych z Anglii. Pewne usterki zauważono już w roku ubiegłym, ale dopiero tegoroczna zima jest okresem próby generalnej, która niestety wypadła negatywnie, gdyż z 46

zespołów — 40 zostało unieruchomionych. Komisja złożona z profesorów Politechniki warszawskiej i lwowskiej już po wstępnych oględzinach orzekła, że konstrukcja silnika jest wadliwa. Szparami wdzierał się śnieg, który ułatwia przebiecie warstwy izolacyjnej. Skarb państwa nie poniesie jednak z tego powodu żadnych strat, gdyż umowa zawarta z bardzo poważnymi firmami angielskimi, które stać na wymianę dużej ilości motorów, jakkolwiek jest to znaczny wydatek, bo może dochodzić do 150.000 funtów szterlingów, czyli 4 mil. zł.

Sensacyjne wystąpienie „Manchester Guardian” 5 prezydentów republik „zlikwidowano” w Sowietach

LONDYN, 25. 1. — Dziennik „Manchester Guardian”, znany ze swoich sympatii filozoficznych, wystąpił z sensacyjnym oskarżeniem w sprawie stosunków w Rosji.

Terror nigdy nie ustawał

Na wstępie znajdujemy stwierdzenie, że w ciągu 20 lat egzystencji Sowietów terror właściwie nigdy nie ustawał, przybierając jedynie różne formy i rozmiary. W ciągu ostatnich dwóch lat — zdaniem „Manchester Guardian” — terror sowiecki przybrał nieobliczalne rozmiary. Jest rzeczą wprost nie do pomyślenia, — pisze dziennik — aby wszyscy ci, których terror sowiecki niszczy, byli zdrajcami, szpiegami lub agentami obcych mocarstw. Podobnego rodzaju masowy ruch zdrady ojczyzny jest nieznanym w historii i trudno mu dać wiary.

Lista uwiecznionych ministrów

W więzieniu znajdują się obecnie: komisarz spraw wewnętrznych — Jagoda, komisarz przemysłu i handlu — Ruchimowicz, komisarz finansów — Grinow, rolnictwa — Czernow, poczt i telegrafów — Rykow, oraz jego zastępca Chwalecki, komisarz przemysłu lekkiego — Łukimow, komisarz przemysłu leśnego i jego zastępca — których nazwiska „Manchester Guardian” nie podaje, komisarz zdrowia — Kamiński, handlu wewnętrznego — Weizer, dwóch przewodniczących Rady komisarzy ludowych — Rudzutak i Mezłauk.

„Wzajemne zaufanie”

„Manchester Guardian” reprodukuje fotografię z dnia 6 lipca 1935 r. przedstawiającą prezydentów siedmiu republik Związku Radzieckiego. Pod fotografią umieszczoną wówczas w jednym z dzienników sowieckich, znajduje się cytata z deklaracji o utworzeniu ZSRR, gdzie rzekomo

„panuje wzajemne zaufanie, swoboda i spokój wewnętrzny”. Spośród tych siedmiu prezy-

Komunista morderca skazany na karę śmierci

ZAMOŚĆ, 25. 1. W sądzie okręgowym w Zamościu odbyła się dwudniowa rozprawa przeciwko komunistom, którzy oprócz działalności wywrotowej, prowadzonej na terenie zamojszczyzny oskarżeni byli o zabójstwo śp. Bojarskiego.

Sąd skazał sprawcę zabójstwa Michała Piwowara na karę śmierci.

Seria nadużyć w Grodnie Po staroście i dyrektorze K. K. O. — dyrektor rzeźni przed sądem za defraudację

Na dzień 16 lutego b. r. została wyznaczona w Sądzie Okręgowym w Grodnie sprawa z oskarżenia dr. Wincentego Leonowicza b. dyrektora Rzeźni Miejskiej w Grodnie. Tym razem dr. Leonowicz oskarżony jest o dokonanie szeregu nadużyć w okresie pełnienia obowiązków dyrektora Rzeźni. Akt oskarżenia składa się z pięciu punktów i obejmuje przywłaszczenie pewnych kwot na szkody osób prywatnych, wykorzystywanie funkcjonariuszów rzeźni do osobistych robót w związku z dostawami prowadzonymi przez dr. Leonowicza.

Rozgromienie czarnej giełdy „Bezrobotni na utrzymaniu rodziny” okazali się bogatymi hurtownikami

ŁÓDŹ, 25. 1. Brygada kontroli skarbowej w wyniku długotrwałych obserwacji dokonała obławy na przestępców skarbowych, zatrzymując 26 osób.

Od pewnego czasu zwracano uwagę na zanik obrotów na giełdzie zbożowo-towarowej w Łodzi, szczegó-

nie w dziale maki. Jak się okazało, bardzo wielu hurtowych handlarzy mąką zalałowało transakcje poza giełdą, unikając w ten sposób nie tylko kontroli obrotów, ale w ogóle ponoszenia jakichkolwiek świadczeń podatkowych, figurując w wykazach podatkowych jako bezrobotni na utrzymaniu rodziny. W rzeczywistości prowadzili oni rozległe interesy, osiągając zyski bardzo ważne, sięgające dziesiątków tysięcy.

Jak ustalono hurtownicy zbierali się w cukierkierce niejakiego Mendia Dziańskiego, przy ul. Kościelnej 2, gdzie co wieczór odbywały się nieregularne przetargi na mąkę. Do cukierkierni tej wkroczyła pod komendą inspektora skarbowego brygada kontroli skarbowej, powodując ogólny popłoch.

W wyniku przeprowadzonej rewizji znaleziono wielkie ilości kompromitujących dowodów w postaci rachunków, umów i t. p. 26 osób, których nazwiska narazie trzymane są w tajemnicy, aresztowano.

Śmiertelna bójka o tancerkę

ŁÓDŹ, 25. 1. Na zabawie zorganizowanej przez straż pożarną we wsi Smardze pod Sieradzą w wyniku bójki między miejscowymi parobkami, a kilkoma młodymi mężczyznami, przybyłymi z Sieradza. W wyniku bójki synowie miejscowych gospodarzy: Franciszek Lewicki i Władysław Mikołajczyk zostali tak ciężko pobici i pokłuci nożami, że zmarli przed przybyciem pomocy lekarskiej. Zabójcy zbiegli.

ci przez powieszenie a za współudział w morderstwie jednego oskarżonego na 15 lat, jednego na 10 lat i jednego na 8 lat więzienia, pozbawiając wszystkich praw obywatelskich dożywotnio. Poza tym w tej samej sprawie skazano jednego z oskarżonych na 6 lat, pięciu na 3 lata, a 3 skazanym na 2 lata więzienia wyrok zawieszono.

Ponadto akt oskarżenia obejmuje zarzut nieprzeprowadzenia należytej kontroli uboju.

Po wykryciu tych wszystkich nadużyć dr. Leonowicz został po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego zwolniony ze swego stanowiska. Prokuratura wezwwała na rozprawę ze swej strony 21 świadków. Oskarżać będzie podprokurator Pacewicz.

Trzeba zaznaczyć, że dr. Leonowicz był przed kilku laty znaną osobistością na terenie Grodnie, i był zaprzyjaźniony z b. starostą Robakiewiczem i b. dyr. KKO Nejmanem, skazanym niedawno przez Sąd Okręgowy w Grodnie na 5 lat więzienia za nadużycia. Dr. Leonowicz dzieli obecnie los swych przyjaciół, gdyż poza obecnym procesem ma już dwa wyroki skazujące za fałszowanie weksli. Proces budzi w Grodnie duże zainteresowanie. (H.).

Rządowy projekt ustawy o tytule inżyniera wywołał w świecie inżynierskim wiele słusznych zastrzeżeń i spotkał się ze zdecydowanym protestem. Sprawa ta czytelnikom „ABC” jest dobrze znana, gdyż niejednokrotnie była na łamach naszego pisma wszechstronnie i bezstronnie omawiana. Stanowisko całego polskiego świata inżynierskiego streści się da w następujących punktach: Opinia zgodna Senatów Akademickich Szkół Politechnicznych, ogółu inżynierów polskich i ogółu młodzieży akademickiej szkół technicznych jest przeciwna projektowi ze względu na to, że spowoduje on obniżenie znaczenia tytułu inżyniera w społeczeństwie;

wprowadzanie i chronienie ustawowe tytułów zawodowych jest szkodliwe społecznie, gdyż rozwija chorobliwą tytułomanię; słuszne jest natomiast chronienie tytułów szkolnych akademickich i nieakademickich, (inżynier, technolog, technik); powinna być wprowadzona w życie ustawa, umożliwiająca technikom zdolnym i pracującym nad sobą posuwanie się wzwyż po drabinie stopni technicznych, aż do tytułu inżyniera włącznie, na drodze wykazania się pracą zawodową i egzaminu, względnie udowodnienia na innej drodze opanowania wiedzy stopnia technicznego;

prawo nadawania tytułu inżyniera powinno być przyznane wyłącznie Radom Wydziałowym Uczelni Akademickich; projekt tytułu „inżynier dyplomowany” jako sprzeczny z duchem języka polskiego jest nie do przyjęcia.

W związku z powyższym Naczelna Organizacja Inżynierów pragnie stwierdzić, że obecne są jej dążenia, co do zamknięcia dostępu wybijającym się technologom i technikom do swego grona, pragnie jedynie zapobiec inflacji inżynierów o niedostatecznym opanowaniu wiedzy inżynierskiej i obniżeniu wskutek tego poziomu naukowego inżynierów. Zarzucanie zgodnej opinii Senatów Uczelni Akademickich i ogółu inżynierów polskich celów wyłącznie egoistycznych przy zwalczaniu projektu rządowego musi być napiętnowane, jako chwyt demagogiczny, który nie powinien być przez ludzi na poważnym poziomie stosowany w życiu publicznym.

Policja oblega zabarykadowaną fermę

PARYŻ, 25. 1. Władze bezpieczeństwa przystąpiły do regularnego oblężenia fermy wieśniaczej w pobliżu Le Mans, gdzie cała

rodzina złożona z matki oraz 2 synów, zabarykadowała się po zabójstwie ślusarza, który na wezwanie komornika, mającego dokonać zajęcia, przystąpił do wyważenia zamków.

W godzinach popołudniowych żandarmeria użyła naboju dynamitowego i gazów łzawiących. Oblężeni jednak nie zradzali najmniejszych zamiarów poddania się, a nawet po kilku godzinach akcji policyjnej zanotowano z kolei drugą ofiarę, mianowicie podoficera żandarmerii, zabitego z dubeltówki.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

WASZYNGTON, 25. 1. Koła zbliżone do departamentu stanu komunikują, że Stany Zjednoczone zażądają za zatonienie w dniu 17 grudnia ub. roku kanonierki „Panay”, odszkodowania w wysokości 1 miliona dolarów. Suma ta przedstawia rzeczywistą wartość zatopionej kanonierki oraz zawiera odszkodowania, które rząd Stanów zapłaci rodzinom osób, znajdujących się na kanonierce.

Demonstracja bezrobotnych rozproszona przez policję

BYDGOSZCZ, 25. 1. W dniu 24 bm. wieczorem tłum bezrobotnych w liczbie 800 osób zebrał się na ulicach przyległych do ratusza oraz na rynku Marszałka Piłsudskiego.

Bezrobotni chcieli zademonstrować swoje niezadowolenie z posunięć zarządu miejskiego w Bydgoszczy. Zawiądomiona policja interweniowała rozpraszając demonstrantów.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefon 666-62 (sekretariat) 666-59 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3a. Tel. 88.333 — przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00. ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumeraty: Al. Jerozolimska 3a I piętro. Tel. 8-18-38. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a. Tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400. Skrytka Poczta 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa. PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 11-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477, Katowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dzielnymi Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5.50. W Austrii, Czechosłowacji W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju. Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalaty): na 1-iej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W Dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. Za wstawienie dużych liter w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrażenie. — tusty druk — podwójnie. Oglaszanie dysponowane tylko do wydania warszawskiego (bez prowincjonalnej mutacji) w tekście str. 2 — 70 gr., w reklamach str. 5 — 50 gr. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 727-33.